

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 44/2017 (2704) Rok LIX 17.12.2017

III Niedziela Adwentu -
Gaudete

Oto Dziewica pocznie i porodzi Syna, któremu nadadzą
imię Emmanuel, to znaczy: „Bóg z nami” -

(Mt 1, 23).

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Dwujęzyczny

Kalendarz Głosu Katolickiego

Calendrier de la Voix Catholique

**POLSKA MISJA
KATOLICKA**
we Francji

11 listopada 1918 r. spełnił się sen pokoleń Polaków – Państwo Polskie narodziło się na nowo. Odzyskanie niepodległości dokonano się nie tylko na polach bitew, ale i w zmaganiach o zachowanie duchowej i materialnej substancji narodowej, w walce o jej przetrwanie.

W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków. W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków.

W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków.

W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków.

W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków.

W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków.

W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków.

W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków.

W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków.

W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków.

W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków.

W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków.

W tym dniu, w 100. rocznicę odzyskania niepodległości, w Warszawie odbyła się uroczysta odsłona „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudskiego i współczesny patriotyzm. Niepodległość nie została osiągnięta tylko dzięki zwycięstwom na polach bitew, ale i silna jest siła ducha, to patriotyzm, który przetrwał mimo trudnych warunków.

Jubileusz 100. rocznicy odzyskania niepodległości
Zamów Kalendarz „Głosu Katolickiego” - Dwujęzyczny
„NIEPODLEGŁOŚĆ” - kalendarz - 2018 rok

Kalendarz Głosu Katolickiego
Calendrier de la Voix Catholique

NIEPODLEGŁOŚĆ
INDEPENDANCE

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa
Tel./fax 02 31 85 23 66
mówimy po polsku i po francusku
josefa.bozincourt@gmx.fr
POMPES FUNEBRES POLONIA
ASSISTANCE INTERNATIONALE

DENTYLIS
Centrum Stomatologiczne
Dentylis Boulogne
76, av. Edouard Vaillant
Boulogne Billancourt
M°: „9” - Marcel Sembat
01.41.13.45.05
bozincourt@dentylis.fr
Mówimy po polsku

Cedr
www.grupacedr.pl

Stowarzyszenie Kombatantów SPK
Association des Anciens Combattants Polonais en France

Kupon zamówienia Redakcji poniżej

KUPON ZAMÓWIENIA KALENDARZA

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2018 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po **4,20 €** (z przesyłką **4,70 €**). RAZEM _____ €

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Dotychczas czek (dla „Voix Catholique”) gotówkę

Telegram z... przesileniem

Czy zauważyli Państwo, że są takie chwile, lek je u-
chorawcze, lub z chemii, w szkole, ciche-głuche dni
nie-rodzinne, zawieruchy polityczne, całe fragmen-
ty życia ystów... chlubnych, poły roku i dzu jów świata,
i dekadentkie nasze czasy, kiedy po prostu nic się
nie układa. Piętrzą się same trudności, kłody padają
pod nogi, zarowdzą cpoki, autorytety moralne, zdro-
wie szwanki je, młodzież jest coraz gorsza i zda się
wszystko zmierza nieuchronnie ku katastrofie. Widać takie czasy, jesz-
cze tylko wjen braki je, bo wjenki to wciąż mamy norwe i prewencyj-
ne. I aż strach pomyśleć, co jeszcze zmu jstri ją nam nieprzyjacioły nasze,
media mainstreamowe i przyjacioły życziwne... do bólu, i historia świata też.
Człowiek beznadnie siada wteody w kącie u yalienowany, jak pią-
te koło u wozu, i w malignie depreyjnuj... marzy sobie - no kiedy to się
wreszcie skończy, bo przecież kiedyś muszą minąć te wszystkie plagi, so-
domy i gomory, przel je się miarka i p jarwi światelko w tunelu transcen-
dentnym. Czekamy na... przesilenie t, j chorolý odwieczny, genetyczny j
i nieuleczalny, w któr j dobro i zło się biorą w nas za ły, i kiedy chociaż
na chwilę minie gorączka, zaświeci słońce, p jednanie, i gwiazda nad
Bethlem, co znowu wskaże drogę, gdzie sens ostateczny, bezterminowy
jest możliwy, w Tym, którý nadchodzi. Tymczasem, za chwilę miną u j-
krótsze dni kalendarza, i mimo zimy - od jutra - czas się zacznie u y-
pełniać blaskiem, a drogi prostować, jak to podczas Adwentu. Idzie prze-
silenie, czy je się to już w powietrzu! Byłe nie przegupić momentu, kiedy
przychymą na chwilę wszystkie swany tego świata. P.O.

- ZNALAZEM SIĘ W POWAŻNYM
KONFLIKCIE Z RODZICAMI.
OSTATECZNIE ZGODZIŁEM SIĘ
NA GŁOINKĘ Z PŁASTIKU
ALE MOWY NIE MA ŻEBYM
USTĄPIĆ W SPRAWIE KARPIA
WEGETARIANSKIEGO..

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Rozpoznać w Jego osobie Mesjasza – str. 4
- | Koniec złudzeń z Ukrainą? – str. 6
- | Wołanie między sklepami – str. 8
- | W imię prawdy – str. 9
- | Quelles nouvelles ! – str. 11

III Niedziela Adwentu

ks. Stanisław Kiciński

Kto ty Jesteś?

Kto ty jesteś? Co mówisz sam o sobie? – (J 1,19.23). Takie pytania zadawali ludzie świętemu Janowi Chrzcicielowi. Który p przez swi je słowa za powiadał narodzenie Jezusa.

Jego słowa trafiły do ludzkich serc i sumień. Głosił naukę o nawróceniu i zachęcał ludzi do czynienia pokuty. Ponieważ tylko człowiek szczerze nawrócony i otwarty na miłość Boga i drugiego człowieka może dobrze przygotować się do tych rado-
snych świąt Bożego Narodzenia.

Był zachętą i żywym przykładem dla ludzi, którzy pragnęli zbliżyć się poprzez chrzest do Boga, zostać jak On Świętymi. Podobnie jak Chrystus był człowiekiem bardzo skromnym: „Jam głós wołającego na pustyni: Prostujcie drogę Pańską – (1,23). Jak widzimy nie jest zapowiedzianym przez proroków Zbawicielem, lecz tym, który przygotowuje ludzi na Jego przyjście, otworzy ludzkie serca, aby Go przyjęły. Chociaż wielu ludzi poszło za nim myśląc, że jest upragnionym Mesjaszem.

Współczesny człowiek wierzący jest w nieco lepszej sytuacji, ponieważ Chrystus jest już obecny w sposób szczególny w każdej Eucharystii. Ale tenże człowiek często tego nie zauważa,

fol. T. Galkowski

tak jak kiedyś, gdy sam Chrystus stał w tłumie ludzi nad rzeką Jordan i prosił świętego Jana Chrzciciela o chrzest. Chrystus tak jak kiedyś, tak i dzisiaj, kieruje zaproszenie do każdego człowieka, tylko że człowiek poprzez swoją pychę, potrafi to zaproszenie odrzucać.

Nie bójmy się postawić sobie aktualnych pytań, które stawiał Jan Chrzciciel: „Jezu, jeśli jesteś prawdziwie Mesjaszem i Zbawicielem, moim Zbawicielem, to, czemu spotykają mnie przykrości, cierpienie z powodu innych ludzi? *ciąg dalszy na str. 12*

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI” W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Adres: _____

Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)

Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____

Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

III Niedziela Adwentu Rok B

Gaudete

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 61, 1-2a. 10-11

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Duch Pana Boga nade mną, bo Pan mnie namaścił. Postać mnie, abym głosił dobrą nowinę ubogim, bym opatrywał rany serc złamanych, żebym zapowiadał wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę; abym obwieszczał rok łaski Pańskiej. «Ogromnie się weselę w Panu, dusza moja raduje się w Bogu moim, bo mnie przyodził w szaty zbawienia, okrył mnie płaszczem sprawiedliwości, jak oblubieńca, który wkłada zawój, jak oblubienicę strojną w swe klejnoty. Zaiste, jak ziemia wydaje swe plony, jak ogród rozplenia swe zasiewy, tak Pan Bóg sprawi, że się rozpleni sprawiedliwość i chwała wobec wszystkich narodów».

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Raduj się, duszo, w Bogu, Zbawcy moim.

EWANGELIA

J 1, 6-8. 19-28

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Pojawił się człowiek postany przez Boga – Jan mu było na imię. Przyszedł on na świadectwo, aby zaświadczyć o światłości, by wszyscy uwierzyli przez niego. Nie był on światłością, lecz został postany, aby zaświadczyć o światłości. Takie jest świadectwo Jana. Gdy Żydzi wystali do niego z Jerozolimy kapłanów i lewytów zapytaniem: «Kto ty jesteś?», on wyznał, a nie zaprzeczył, oświadczając: «Ja nie jestem Mesjaszem». Zapytali go: «Cóż, zatem? Czy jesteś Eliaszem?» Odrzekł: «Nie jestem». «Czy ty jesteś prorokiem?» Odparł: «Nie». Powiedzieli mu, więc: «Kim jesteś, abyśmy mogli dać odpowiedź tym, którzy nas wystali? Co mówisz sam o sobie?» Powiedział: «Jam głos wołającego na pustyni: Prostujcie drogę Pańską, jak rzekł prorok Izajasz». A wystannicy byli spośród faryzeuszów. i zaczęli go pytać, mówiąc do niego: «Czemu zatem chrzczisz, skoro nie jesteś ani Mesjaszem, ani Eliaszem, ani prorokiem?» Jan im tak odpowiedział: «Ja chrzczę wodą. Pośród was stoi Ten, którego wy nie znacie, który po mnie idzie, a któremu ja nie jestem godzien odwiązać rzemyka u Jego sandała». Działo się to w Betanii, po drugiej stronie Jordanu, gdzie Jan udzielał chrztu. □

Rozpoznać w Jego osobie Mesjasza

ks. Krzysztof Nowak

Dobrze znana jest dla czytelników Nowego Testamentu, a zwłaszcza Ewangelii Janowej, święta więź, która łączyła Jezusa z Janem Chrzcicielem. Wystarczy wspomnieć, że byli kuzynami. Św. Łukasz w Ewangelii wspomina, jak Archanioł Gabriel, powiedział do Marii w scenie Zwiastowania: „A oto również krewna Twoja, Elżbieta, poczęła w swj starości syna.” (Łk 1, 36a).

Albo nie tylko więzi rodzinne łączyły Jana Chrzciciela z Chrystusem. Były to przede wszystkim więzy duchowe – „Ten, nad którym ujrzysz Ducha zstępującego i spoczywającego nad Nim, jest Tym, który chrzci Duchem Świętym. Ja to ujrzatem i daję świadectwo, że On jest Synem Bożym.” (J 1,33b- 34).

Ta więź duchowa polegała na dawaniu świadectwa, legitymizacji duchowej, jaką prorok Jan Chrzciciel potwierdzał, na mesjańskie postannictwo Jezusa. Jan, jako prorok postany przez Boga samego to czynił. „Pojawił się człowiek postany przez Boga – Jan mu było na imię” (J 1,6).

Wiemy to, jeszcze w kontekście pytania, jakie Jezus zadał arcykapłanom świątyni, czy wiedzą, od kogo pochodził chrzest Janowy. Wtedy autor Ewangelii wyraźnie stwierdza, jak również wielki historyk tamtych czasów Józef Flawiusz, że wszyscy uznawali Jana za Proroka.

„Jam głos wołającego na pustyni: „Prostujcie drogę Pańską” (J 1, 23) – mówił Jan Chrzciciel. Prostować myślenie, greckie słowo „methanoia” oznacza właśnie zmianę myślenia, a od tego zaczyna się nawrócenie. Musimy zmienić nasze myślenie, nie możemy myśleć, jak myśli dzisiejsza Europa z jej poprawnością polityczną. Musimy myśleć tak, jak myśli sam Bóg.

A co myśli Bóg? To właśnie odnajdujemy w Piśmie Świętym, w czytaniach chociażby dzisiejszej III Niedzieli Adwentu. W I czytaniu Bóg wzywa nas najpierw do radości. „Ogromnie weselę się w Panu...”, a następnie autor biblijny przywołuje symbolikę szaty – jest ona znakiem naszej przynależności do Boga (nasze życie należy do Boga). Jest też znakiem godności dziecka Bożego. Następnie przechodzimy do symboliki oblubieńczej. Bóg jest Oblubieńcem, a naród – Izrael (w Nowym Testamencie – Kościół) oblubienicą – matronką Jahwe (matronką Baranka Jezusa). Wreszcie jest nawiązanie do

symboliki ziemi. Opis owoców i wytworów palestyńskiej równiny pozwala dostrzec całe bogactwo i skuteczność słowa Bożego: „jak ziemia wydaje swe plony, jak ogród rozplenia swe zasiewy, tak Pan Bóg sprawi, że się rozpleni sprawiedliwość i chwalebna” (Iz 61, 11).

Liturgia drugiej części Adwentu, którą właśnie dzisiaj – 17 grudnia – rozpoczynamy, jest całkowicie już nastawiona na przygotowanie do przeżywania rocznicy historycznego przyjścia Jezusa na świat w Betlejem. Prowadzi nas do rozpoznania w Jego osobie właśnie Mesjasza. Jego misja jest opisana szczegółowo, inspirując się programem życia, który wierzący Izraelita przyjmował w roku Jubileuszu, jako „rok miłosierdzia od Pana”: „głosić dobrą nowinę ubogim, opatrywać rany serc złamanych, zapowiadać wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę” (Łk 4, 18b).

„Kim jesteś? Co mówisz sam o sobie?” (J 1, 22). Wokół tego pytania krąży dzisiejsza Ewangelia, w której czwarty ewangelista przedstawia postać Jana Chrzciciela, jako wzór naszego przygotowania się na przyjście Jezusa. W tekście dzisiejszej Ewangelii jest też wzmianka o proroku Eliaszu, – ponieważ to jemu tradycja biblijna przypisuje rolę poprzednika Mesjasza „Oto Ja pošlę wam proroka Eliasza przed nadejściem dnia Pańskiego” (Mi 3,23). Również obecnie, w modlitwie szabatowej, Żydzi wspominają tego wielkiego proroka: „O Panie, nasz Boże, pošlij proroka Eliasza. Pošli go z Mesjaszem, synem Dawida”. Tymczasem jakże okrutnie się rozminęli i z jednym i z Drugim. Eliasz przyszedł w osobie Jana Chrzciciela, a długo oczekiwany Mesjaszem, okazał się Jezus Chrystus z Nazaretu.

Jezusie z Nazaretu – to Ty Jesteś Bożym Mesjaszem, Synem Dawida i prawdziwym Synem Bożym. Przyszedłeś od Ojca w niebie, namaszczony zostałeś Duchem Świętym, narodziłeś się, jako człowiek za sprawą Ducha Świętego z Marii Dziewicy. Ukrzyżowany i umęczony pod Ponckim Piłatem, zmartwychwstałeś trzeciego dnia. Wstąpiłeś do nieba, gdzie zasiadasz po prawicy Boga Ojca i przyjdiesz powtórnie, aby sądzić żywych i umarłych. Ty jesteś moi Królem i Panem.

Tak usposobieni nie musimy się martwić zbytnio o nawrócenie naszego europejskiego kontynentu. Inni patrząc na nas – Polaków wyznających wiarę w Chrystusa, może przypomną sobie wówczas o swoich chrześcijańskich korzeniach i wrócą do Boga. □

List Episkopatu Polski z okazji setnej rocznicy powstania Rycerstwa Niepokalanej

Sto lat z Niepokalaną i Jej rycerstwem

Motywem przewodnim niniejszego listu pasterskiego jest setna rocznica powstania Rycerstwa Niepokalanej – prosi, j realizacja jej prawdy o Niepokalanym Poczęciu Nieświętszej Maryi Panny, tak jak rozumiał to św. Maksymilian Maria Kolbe. W jego zamysle Rycerstwo Niepokalanej stanowiło formę wcielenia marijnego dogmatu w praktykę życia codziennego.

Drodzy Bracia i Siostry! W 1933 roku o. Kolbe, podczas podróży misyjnej, w jednym ze swoich listów napisał, na czym to „wcielenie” – w duchu Rycerstwa – polega: „Pragniemy do tego stopnia należeć do Niepokalanej, by nie tylko nie pozostało w nas nic, co by nie było Jej, ale byśmy zostali unicestwieni w Niej, przemienieni w Nią, przeistoczeni w Nią, aby tylko Ona pozostała. – Byśmy tak bardzo byli Jej, jak Ona jest Boga” (Pisma I, 655).

1. Rycerstwo Niepokalanej – geneza i cele

W tym roku mija sto lat od założenia Rycerstwa Niepokalanej. Jego powstanie wynikało przede wszystkim z pragnienia ratowania dusz, ale i z potrzeby czasu. Wówczas, bowiem dogasała I wojna światowa, rozpałało się zarzewie Rewolucji Październikowej i nasilały się antykościelne działania masonierii. Z drugiej strony Matka Boża w Fatimie objawiła tajemnice i wezwwała do nawrócenia. W takich okolicznościach, 16 października 1917 roku, ojciec Maksymilian Maria Kolbe (wówczas jeszcze, jako kleryk) wraz z sześcioma innymi franciszkami, inicjuje ruch marijny – Rycerstwo Niepokalanej. Ruch był otwarty na wszystkich: na świeckich i na duchownych, na dzieci, młodzież i dorosłych. Warto zauważyć, że Rycerstwo Niepokalanej powstało trzy dni po objawieniach Matki Bożej w Fatimie i było niejako odpowiedzią na Orędzie z nieba.

Celem Rycerstwa jest wypełnianie misji Kościoła, którą jest wezwanie do nawró-

cenia wszystkich grzeszników oraz ich uświęcenie „pod opieką i za pośrednictwem NMP Niepokalanej”. W tym procesie przemiany nieodzowne są dwa warunki: całkowite oddanie się Marii za „narzędzie w Jej niepokalanych rękach” oraz noszenie „Cudownego Medalika”. Według św. Maksymiliana należy wykorzystać „wszelkie środki (byle godziwe), na jakie pozwalają stan, warunki i okoliczności, co poleca się każdego gorliwości i roztropności: przede wszystkim zaś Cudowny Medalik i o ile możliwości raz na dzień zwrócić się do NMP Niepokalanej z aktem strzelistym: O Maryjo bez grzechu poczęta, módl się za nami, którzy się do Ciebie uciekamy, i za wszystkimi, którzy się do Ciebie nie uciekają, zwłaszcza za nieprzyjaciółmi Kościoła świętego i poleconymi Tobie” (Pisma II, 215).

2. Rycerstwo Niepokalanej wczoraj

Dzieje Rycerstwa Niepokalanej, jego tożsamość i istotę można prześledzić w trzech płaszczyznach czasowych: w historycznym wczoraj, we współczesnym dzisiaj oraz w przyszłym jutro. W pamięci starszego pokolenia pozostają nadal żywe wydarzenia tamtego wczoraj, kiedy niepozorny franciszkanin położył podwaliny pod polskie centrum marijnego ruchu, fundując niedaleko Warszawy klasztor, a zarazem wydawnictwo – Niepokalanów. W latach międzywojennych zarówno klasztor, jak i jego dzieło misyjne, propagowane przez miesięcznik „Rycerz Niepokalanej” oraz inne publikacje, stały się znane w całym

kraju zarówno w środowiskach wiejskich, jak i miejskich. W połowie lat 30 ubiegłego wieku „Rycerz Niepokalanej” był pismem ze średnim nakładem 800 tys. egzemplarzy; a w 1938 r. zanotował rekordowy wynik miliona egzemplarzy. [ciąg dalszy na str. 8](#)

WARSZAWA | Prezydent RP Andrzej Duda wraz z małżonką wystąpili w spocie, w którym promują Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom i zachęcają do licznych włączeń się w tę inicjatywę.

„W te wyjątkowe święta bądźmy razem także poprzez wspólny udział w Wigilijnym Dziele Pomocy Dzieciom” – zachęca prezydent. Para prezydencka zapewnia, że wigilijna świeca zapłonie w tym roku w Pałacu Prezydenckim i podkreśla, że liczny udział Polaków w Wigilijnym Dziele Pomocy Dzieciom pozwala na dokonywanie wielkich dzieł za sprawą drobnych gestów osób dobrej woli.

NOWY JORK | W USA w święto MB z Guadelupe odbyła się akcja modlitewna, którą zainspirował polski „Różaniec do granic”. „Różaniec na Wybrzeżach i Granicach”, taką nazwę nosiło to modlitewne wydarzenie, tak jak i w przypadku naszego „Różańca do granic” i było inicjatywą osób świeckich. Współorganizatorka przedsięwzięcia Patricia Lemmon powiedziała, że nieustannie podziwia nasz kraj. Chwali też Polaków za to, że ci mają „poczucie rzeczywistości” – choćby opór przeciwko przyjmowaniu islamskich imigrantów czy wspieranie rodzin. Intencją amerykańskiej akcji modlitewnej było uratowanie USA przed dżihadem, powstrzymanie aborcji oraz powstrzymanie odrzucenia chrześcijaństwa.

BOUAR | Papież Franciszek mianował biskupem diecezji Bouar w Republice Środkowoafrykańskiej pochodzącego z diecezji tarnowskiej ks. Mirostawa Gucwę. Pracuje on w tym kraju od 1992 r., a od 2006 był wikariuszem generalnym tejże diecezji. Biskup nominat

urodził się 21 listopada 1963 r. w Piszczowej. Studiował w WSD Diecezji Tarnowskiej i uzyskał licencjat kanoniczny w dziedzinie teologii. Przyjął święcenia kapłańskie 12 czerwca 1988 r. W latach 1992–96 był proboszczem w par. św. Joanny Antydy Thouret w Bohong, a do 2005 rektorem Niższego Seminarium Duchownego w Bouar. W latach 2003–06 był kanclerzem kurii diecezjalnej, zaś w latach 2011–14 proboszczem tamtejszej katedry i kapłanem miejscowego szpitala i więzienia oraz przewodniczącym Komisji Iustitia et Pax.

SAUHERAD | Polska lekarka pracująca w Norwegii Katarzyna Jachimowicz wygrała proces apelacyjny w sprawie usunięcia jej z pracy w przychodni zdrowia po tym, jak odmówiła podania pacjentce spirali antykoncepcyjnej, która mogła mieć skutki aborcyjne. Powołała się przy tym na sprzeciw sumienia. Tamtejszy sąd w pierwszej instancji przyznał rację jej pracodawcy – gminie – i uznał, że decyzja lekarki była „dyskryminująca” w świetle obowiązującej od 2014 r. ustawy, która „zobowiązuje lekarzy pierwszego kontaktu do osobistego założenia spirali pacjentkom”. Obecnie sąd apelacyjny w Agder uchylił tamten wyrok, argumentując, że „lekarz internista, który wyraża sprzeciw sumienia, nie może utracić stanowiska tylko dlatego, że ma zastrzeżenia, co do spirali”, a „gmina nie może udowodnić, że ta odmowa całkowicie przekreśla możliwość uzyskania założenia spirali przez pacjentki”. „Jestem zadowolony z wyroku sądu. Jest on zwycięstwem wolności sumienia” – oświadczył katolicki bp Oslo, Bernt Eidsvåg. □

Koniec złudzeń z Ukrainą?

Jan Engelgard

To musiało się tak skończyć.

Polska, która bez żadnego zastanowienia i ostrożności poparła tzw. rewolucję godności na Ukrainie w 2014 roku – po ponad trzech latach ulegania złudzeniom – powoli wycofuje się z tej polityki, która chyba od samego początku nie cieszyła się poparciem bardzo dużej części społeczeństwa.

Namacalnym wyrazem tego wycofywania się jest najnowszy wywiad Witolda Waszczykowskiego, szefa polskiego MSZ. W rozmowie z „Polską The Times”, Witold Waszczykowski był pytany o przystawowe nadstawianie drugiego policzka w relacjach z Ukrainą. „Nadstawialiśmy przez dwa lata. Ukraina zaczęła piętrzyć problemy we współpracy. Zaczęto się od zakazu wjazdu dla prezydenta Przemysła i cofnięcia pozwoleń na ekshumacje [ofiar UPA]. Później narosły jeszcze dziwne wypowiedzi o historii” – powiedział szef MSZ.

Waszczykowski stwierdził, że pomimo ustępstw i dobrej woli ze strony Polski, Kijów nie był skłonny do kompromisowej

współpracy. „Chcieliśmy pokazywać bohaterów Polski i Ukrainy, którzy pomagali drugim w tych trudnych czasach, czy upamiętnić Niebiańską Sotnię i żołnierzy z jednostki ATO walczącej w Donbasie. Niestety, minął rok, ale ze strony Kijowa nie było reakcji na tę propozycję. A jeszcze pojawiły się problem z nauczaniem Polaków mieszkających na Ukrainie i zakaz ekshumacji ofiar II wojny światowej” – przypomniał Waszczykowski. Jak dodał, wobec Ukrainy Polska wykazała się „anielską cierpliwością”. Na temat relacji z Rosją, Waszczykowski wyraził zdanie, że nie należy eskalować napięcia. „Jeśli Rosja zabrała Ukrainie Krym, a mimo to Kijów nie jest w stanie wojny z Moskwą, to dlaczego my mamy być? Owszem, Rosja tamie standardy międzynarodowe, ale czy to oznacza, że to my mamy eskalować napięcie?” – pytał.

Trzeba przyznać, że ten wywiad jest nad wyraz mocny, biorąc pod uwagę dotychczasowe propagandowe zadęcia o wspólnej walce z zagrożeniem ze strony Rosji czy pokazywaniu Ukrainy jako kraju bronią-

cego niemal całej „cywilizacji zachodniej” i Europy, jeśli nie świata. Z tej perspektywy kluczowy jest fragment wywiadu mówiący o naszych relacjach z Rosją, gdyż to one najbardziej ucierpiały w wyniku realizacji tej polityki. Dla Ukrainy a raczej jej mitu – Polska była gotowa do każdej eskalacji napięcia z Moskwą. To co dobre dla Ukrainy (obecnej) – uznano za dobre dla Polski. Dlatego też nic dziwnego, że polsko-rosyjskie relacje osiągnęły dno, nie notowane od 1990 roku.

Warszawa trwała przy tej linii z uporem godnym lepszej sprawy, mimo że kraje Grupy Wyszehradzkiej (Czechy, Słowacja i Węgry) prowadziły politykę otwartego dialogu z Moskwą a nawet zacieśniały z nią współpracę np. na polu energetyki, co u nas uznaje się za herezję. Tymczasem sama Ukraina, na zewnątrz gardłująca o tym, że jest w stanie wojny z Rosją – nie tylko podtrzymywała dobre kontakty gospodarcze z Rosją, ale je nawet rozdzwajała, np. w sektorze zbrojeniowym! Nie wspomnę tu nawet o interesach prezydenta Ukrainy

Z KRAJU

- Zacieśnianie współpracy gospodarczej było jednym z tematów rozmów premier Szydło z przywódcami afrykańskimi, w tym m.in. premierami Etiopii i Algierii i prezydentami Wybrzeża Kości Słoniowej oraz Senegalu, które odbyły się na marginesie szczytu UE-Unia Afrykańska.
- Odbyły się rozmowy prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego z szefami okręgów oraz regionalnymi koordynatorami kampanii samorządowej. Miały dotyczyć wyborów lokalnych, ale także rekonstrukcji rządu. Pierwsze, niepotwierdzone informacje mówiły, że Beatę Szydło na stanowisku premiera zastąpi Mateusz Morawiecki.
- Do końca kadencji uda nam się wyeliminować tzw. przestankę eugeniczną z polskiego prawa – zapowiedział wiceminister kultury Sellin. W jego ocenie przestanka ta jest „skandalem” i dodał – „Jesteśmy za ochroną życia”. Grupa posłów złożyła pod koniec października skargę do Trybunału Konstytucyjnego w związku z przepisem zezwalającym na przerwanie ciąży ze względu na wady płodu. Z kolei Komitet „Zatrzymaj Aborcję” złożył w Sejmie obywatelski projekt ustawy antyaborcyjnej, który znosi możliwość przerwania ciąży ze względu na ciężkie i nieodwracalne wady płodu, pod którym podpisało się ponad 830 tys. obywateli.
- Z rozmów przeprowadzonych w Waszyngtonie wynika, że system rakiet Patriot mógłby być dostępny dla Polski od 2019 r.
- Pierwsza partia broni karabinu Grot została dostarczona w ręce żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej. Nowy karabinek ma trafić także do Wojsk Specjalnych, a następnie do pozostałych wojsk operacyjnych. Zamówienie złożone w radomskiej fabryce broni Łucznik przez MON opiewa na ponad 53 tys. karabinków za ok. pół mld złotych.

- Konferencję „Polska, Europa i świat w myśli i czynie Józefa Piłsudskiego” zorganizowali w PE europosłowie Kosma Złotowski i Anna Fotyga, z okazji zbliżającej się 150-rocznicy urodzin marszałka. Uroczystość z okazji tej rocznicy odbyła się także w ambasadzie RP w Paryżu.
- 5 byłych dyrektorów sądów z apelacji krakowskiej i wrocławskiej zostało aresztowanych przez rzeszowski sąd rejonowy. Są oni podejrzani w śledztwie dot. korupcji, do której miało dojść w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie. Zarzuty postawiono 10 osobom.
- Komisja weryfikacyjna uchylili decyzję reprzywatykacyjną miasta Warszawy wydaną w 2006 r. w sprawie nieruchomości przy ul. Nabelaka 9 – kamienicy z lokatorami, gdzie m.in. mieszkała zamordowana Jolanta Brzeska, która upominała się o prawa lokatorów. Komisja zwróciła już miastu majątek warty 600 mln zł.
- Platforma Obywatelska nie wyciągnie konsekwencji dyscyplinarnych wobec swoich europosłów głoszących w PE za przyjęciem skandalicznej rezolucji w „sprawie praworządności” w Polsce. Targowica ma nadal „zielone światło” opozycji.
- 13,5 tys. seniorów z małych gmin ma być objętych nowym programem pilotażowym Ministerstwa rodziny, pracy i polityki społecznej pod nazwą „Opieka 75 plus”.
- „Reforma polskiego górnictwa powiodła się, a dziś można mówić o stabilnym rozwoju branży” – powiedziała premier Szydło podczas uroczystości barbórkowych w Rudzie Śląskiej. Dodała, że proces unowocześniania górnictwa będzie trwał nadal.
- W Siarzewie na Wiśle poniżej Włocławka w 2020 r. ma ruszyć budowa stopnia wodnego wraz z elektrownią wodną. Inwestycja ma zakończyć się

- w 2025 r. i kosztować ponad 2 mld zł., poprawiając żeglowność górnej Wisły i odciążając w przypadku zagrożenia powodziowego zaporę we Włocławku.
- W ciągu najbliższych 2 miesięcy w Polsce pojawi się ponad 10 nowych inwestycji w branży Automotive. M.in. Toyota ogłosiła, że w 2020 r. rozpocznie produkcję nowej generacji silnika w fabryce Toyota Motor Manufacturing Poland w Jelczu-Laskowicach.
- OECD podwyższyła prognozę wzrostu PKB w Polsce w 2017 r. do 4,3% z 3,6%, a w 2018 r. do 3,5% z 3,1%.
- Pierwszy, z sześciu zamówionych, nowoczesnych samolotów Boeing 737 MAX 8 w barwach PLL LOT, wylądował na warszawskim Lotnisku Chopina. To najnowocześniejszy samolot wąskokadłubowy świata, który będzie obsługiwał połączenia krótkiego i średniego zasięgu.
- Polska para zabrała swojego 2-dniowego syna ze szpitala w Krefeld w Nadrenii Północnej-Westfalii. Za rodzicami wysłano list gończy. Powodem była obawa, że władze odbiorą im dziecko. Szpital poinformował Polaków, że sprawa ich dziecka zostanie przekazana do Jugendamtu.
- Jeden policjant zginął, a trzech zostało rannych w efekcie wymiany ognia z przestępcami próbującymi włamać się do bankomatu pod Wrocławiem. W strzelaninie zginął też napastnik, drugi z bandytów został zatrzymany.
- Zmarł prof. Jerzy Kłoczowski – historyk KUL, żołnierz AK, senator I kadencji, przedstawiciel Polski przy UNESCO, wieloletni dyrektor Instytutu Europy Środkowo – Wschodniej w Lublinie. Zarzucano mu jednak epizod współpracy z SB (TW „Historyk”). Był odznaczony przez Kwaśniewskiego Orderem Orła Białego Miał 93 lata. □

Petro Poroszenki w Rosji. Dopiero teraz polski minister spraw zagranicznych to zauważył i publicznie wyartykułował, dodając, że nie będziemy już nadstawiać karku za Ukrainę.

Jednak to nie te kwestie zdecydowały o tym zwrocie, lecz problemy z dialogiem historycznym, a raczej jego brakiem. Polsko-ukraińska sielanka rozbiła się o rafę pod nazwą Ukraińska Powstańcza Armia. Tyle tylko, że wiele środowisk patriotycznych, głównie kresowych – zwracało uwagę na to, że ta „demokratyczna” Ukraina, jaka miała narodzić się na Majdanie – jest od samego początku budowana na fundamencie ideologii OUN, co nie wróży dobrze ani Polsce, ani samej Ukrainie. Nikt tych głosów nie słuchał, uznano je za przejaw „rosyjskiej propagandy”, co automatycznie zamykało jakąkolwiek dyskusję. Teraz dopiero polskie władze uznały, że wszelkie granice zostały przekroczone.

Obawiam się wszakże, że głos Witolda Waszczykowskiego i jego ocena sytuacji – wcale nie muszą oznaczać tak oczekiwaną w polskim społeczeństwie korektę polityki wschodniej. Pozycja ministra jest słaba, nie wiemy czy w ogóle uda mu się utrzymać stanowisko. Z innych ośrodków

władzy dochodzą nieco inne głosy, wcale nie tak stanowcze jak w przypadku Waszczykowskiego, nie mówiąc już o Prezydencie RP. Może się więc okazać, że ostre słowa ministra spraw zagranicznych były podjętowane tylko próbą ratowania stanowiska,

próbą wyjścia naprzeciw oczekiwaniom opinii, ale nie będą oznaczać korekty polityki państwa polskiego. Z drugiej strony, po tym wszystkim co się wydarzyło – trudno też uwierzyć, że można przejść nad tym do porządku dziennego. □

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Ok. 100 tys. osób było na Mszy, jaką papież Franciszek odprawił w stolicy Bangladeszu, Dhace. W trakcie Eucharystii święcenia kapłańskie otrzymało 16 księży.
- W Budapeszcie doszło do spotkania szefów parlamentów Grupy Wyszehradzkiej. „Chcemy też, aby nasz głos w UE był lepiej słyszalny, ważniejszy i brany pod uwagę – oświadczył biorący udział w spotkaniu ze strony Polski marszałek Senatu Karczewski.
- Szef SPD Schulz zdementował informację podaną przez „Bild” o swojej zgodzie na podjęcie rozmów z CDU i CSU o utworzeniu koalicji rządowej. Po spotkaniu prezydium SPD Schulz dodał, że niezależnie od składu przyszłego rządu RFN „będzie musiała odnowić Europę”. Szef socjaldemokratów poparł francuskie propozycje reform, UE i skrytykował Węgry za... kontakty z Chinami. Zwolennikiem współpracy SPD i CDU jest prezydent Francji.
- Alternatywa dla Niemiec (AfD), która po wyborach do Bundestagu stała się trzecią siłą polityczną w Niemczech, wybrała na zjeździe w Hanowerze Meuthena i Gaulanda na szefów partii. Gauland to b. polityk CDU.
- Litwa przekaże Ukrainie broń o wartości ok. 2 mln €, w tym m.in. 7 tys. automatów Kalasznikowa i prawie 2 mln nabojęw.
- Białoruskie władze opublikowały treść białorusko-rosyjskiego porozumienia ws. zaopatrzenia technicznego wspólnej regionalnej grupy wojsk. Wynika z niego, że w sytuacji zagrożenia militarnego dla państwa związkowego Moskwa dostarczy Białorusi uzbrojenie.
- Kijów podaje, że ukraińskie siły rządowe, odparły atak rosyjskiej grupy dywersyjno-zwiadowczej

w pobliżu strategicznie ważnego miasta Switłodarsk w obwodzie donieckim, na wschodzie kraju. Jeden żołnierz rosyjski miał zginąć, a 3 zostać rannych.

- W pierwszej turze wyborów regionalnych na Korsyce zwyciężyli nacjonaliści z koalicji „Dla Korsyki” (Pe a Corsica), zdobywając 45,4% głosów. Partia prezydenta 4 Macrona „La République En Marche” 4 uzyskała zaledwie czwarty wynik.
- Amerykański Senat głosami republikańskiej większości przyjął ustawę o reformie systemu podatkowego. Ustawa zawiera nie tylko plan radykalnego uproszczenia liczącego 70 tys. stron amerykańskiego kodeksu podatkowego, ale także zniesienie obowiązku posiadania ubezpieczenia medycznego. Przewiduje też redukcję podatków dochodowych korporacji i osób indywidualnych o 1,4 biliona dolarów w ciągu następnych 10 lat, zwiększa też sumę wolną od podatku do 10 tys. \$.
- Misja USA przy ONZ oznajmiła, że Stany Zjednoczone wycofują się z paktu na rzecz migracji, uznając, że tzw. „Deklaracja Nowojorska” jest niezgodna z polityką USA.
- Korea Płn. przeprowadziła kolejną próbę rakiety balistycznej, a jej władze poinformowały, że „program budowy strategicznych sił jądrowych został zrealizowany, KRL–D dołączyła do grona mocarstw jądrowych, a jej rakiety mogą uderzać w cele w USA”.
- Rosyjskie media podają, że stacjonująca w obwodzie kaliningradzkim 152. Brygada raketowa jest wyposażona w nowe zestawy rakiet Iskander–M, które wejdą do służby na początku 2018 r.
- Polska zabiega na forum UE o unijne regulacje ws. dzieci trafiających do rodzin zastępczych. Wiceminister sprawiedliwości Wójcik prowadził w tej sprawie rozmowy w Brukseli. Otwarcie granic

i przynależność Polski do UE sprawiły, że wielu Polaków pracuje i żyje na emigracji, a w konsekwencji jest też więcej przypadków odbierania im dzieci w razie podejrzenia o nieodpowiednie traktowanie. W UE nie ma jednolitych regulacji w sprawie przekazywania dzieci do rodzin zastępczych i Polska chciałaby to zmienić, żeby zapewnić im odpowiednie prawa.

- Związek Polaków na Białorusi, w 2005 r. zdelegalizowany przez władze w Mińsku, wydał oświadczenie, w którym „potwierdza chęć” oficjalnego funkcjonowania i wzywa ambasadora RP do „aktywniejszego podnoszenia kwestii legalizacji” wobec władz Białorusi.
- Amerykański finansista węgierskiego pochodzenia Soros potępił premiera Węgier Orbana oraz politykę jego rządu. W jednym z nagrań, opublikowanych przez założoną przez niego Fundację Społeczeństwa Otwartego, oznajmił po węgiersku, że ludzie są obecnie na Węgrzech bardziej uciskani niż... podczas sowieckiej dominacji.
- FBI prowadzi dochodzenia w sprawie osób zainspirowanych „ideologią Antify” (tzw. antyfaszystów, członków Antify) w związku z podejrzeniami o ich zaangażowanie w działalność przestępczą.
- Wysoki rangą dowódca wojska bośniackich Chorwatów Praljak zmarł po zażyciu trucizny w sali ONZ–owskiego trybunału ds. zbrodni wojennych w d. Jugostawii. Kiedy ogłoszono, że sąd podtrzymuje wobec niego karę 20 lat więzienia, 72–letni pułkownik krzyknął: „Praljak nie jest zbrodniarzem wojennym. Z pogardą odrzucam taki wyrok” i potknął fiolkę z trucizną.
- Francuska Agencja Ochrony Konsumentów poinformowała, że w partii grzybów z Białorusi, wykryto skażenie radioaktywne. □

Wołanie między sklepami

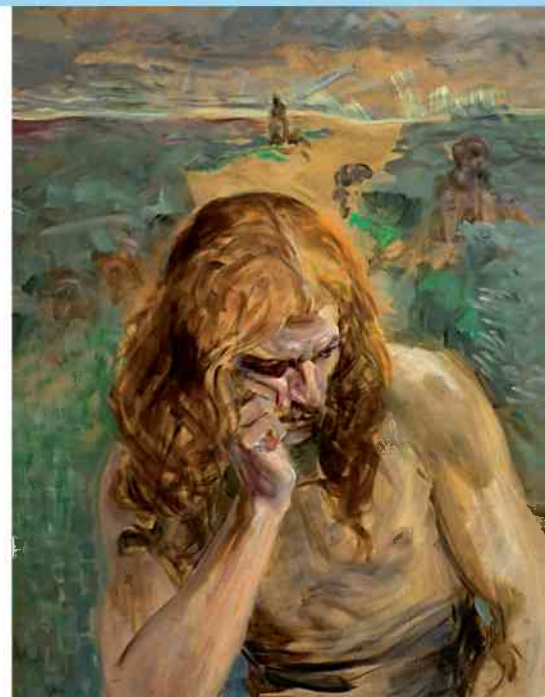
Jan jest głosem, który poprzedza nadejście Słowa. Jest zwiastunem obwieszającym nadejście Kogoś mocniejszego. Prorok apeluje o to, aby ludzie przegotowali miejsce w sercach dla Boga. Dokładnie takie samo jest dziś zadanie Kościoła: być głosem dla Słowa, zwiastować nadejście Zbawiciela, upominać się o prawo Boga do człowieka. Bóg, bowiem wciąż jeszcze szuka miejsca w gospodarstwie i ciągle jest bezdomny w naszym świecie. Gdy głoszone jest słowo Boże, odwieczna Prawda, wtedy dajemy Bogu schronienie, Chrystus rodzi się na nowo.

Jan jest adwentowym rekolekjonistą. Głosi nie tylko słowem, ale i radykalnym świadectwem życia. Jego ubóstwo, jego ascetyczne życie było prowokacją w jego czasach. W kontekście naszej cywilizacji, nastawionej na posiadanie i konsumpcję dóbr materialnych, siła tej prowokacji jest jeszcze większa. Jan pościł i umartwiał się ze względu na bliskość Boga, bo wiedział, że tylko On zaspokoi wszelki ludzki głód. My przed Bożym Narodzeniem dostajemy jakiegoś zakupowego szatu. Pewnie, że trzeba urządzić jakoś święta, ale czy trzeba bezkrytycznie oddawać się konsumpcyjnej gorączce? Idą święta – kupujcie. Im więcej kupicie, tym lepsze święta. Tak brzmi podstawowy przedświąteczny przekaz reklamowy. Jan Chrzciciel w wielbłądziej skórze

i z szarańczą na talerzu ostrzega między sklepami: jeśli zapomnicie o Bogu, świąteczne świecidełka i zakupy nie pomogą. Nie tudźcie się, nie da się pustki po Bogu zastąpić materią, nawet najdoskonalszą.

Jan głosi chrzest nawrócenia. Zanurza ludzi w Jordanie, aby oczyścić ich serca z grzechów. To jest Jego pozytywny adwentowy przekaz. Dla nas to nic innego jak zaproszenie do spowiedzi. Nie musimy szukać Jordanu daleko. Rzeka miłosierdzia płynie blisko nas, w każdym konfesjonale. Jeśli chcę, by Jezus narodził się we mnie, muszę wyznać swoje grzechy i prosić o wybaczenie. I zacząć od nowa. Zauważmy, że „początek” to pierwsze słowo Ewangelii Marka. Dobra Nowina polega na tym, że Jezus przynosi prawdziwą nowość świata. Tylko On. W Nim jest także mój nowy początek. Mogę obmyć serce z nieczystości, pychy, egoizmu i narodzić się na nowo. To jest celem świąt Bożego Narodzenia.

Jan mówi o nadchodzącym Bogu jako o Kimś mocniejszym. Obiecuje chrzest Duchem Świętym. Nawrócenie prowadzi do spotkania z Bogiem. Jego mocą jest miłość. Do nas należy zrobić miejsce, przygotować drogę, wyprostować pokręcone ścieżki. Ale muszę wiedzieć po co, a właściwie dla Kogo to robię. Święta są czasem spotkań. Przygotowujemy je z myślą o innych. Stuszenie, ale spotkanie z ludźmi to za mało. Ludzka miłość

J. Malczewski – Jan Chrzciciel

jest piękna, ale bez ognia Ducha Świętego wypali się, zostanie po niej tylko gorzki popiół samotności. Nasze ludzkie więzi muszą być stale chrzczone, zanurzane w miłości Ducha Świętego. To On – Duch jest źródłem jedności Ojca i Syna. Jego tchnienie musi zstąpić na nasze ciała i dusze, by nasza miłość nie zgasta. Trzeba tylko zbliżyć się do Jezusa żyjącego w Kościele na odległość tchnienia. Tak by On nas natchnął, uświęcił, uleczył, zapalił. □

ks. Tomasz Jaklewicz (*Gość Niedzielny*)

Sto lat z Niepokalaną i Jej rycerstwem *ciąg dalszy ze str. 5*

Ze wzrostem popularności miesięcznika szybko rosły szeregi Rycerstwa Niepokalanej, którego stan liczebny jesienią 1939 r. wynosił bez mała milion członków. Przyniosło ono ożywienie ducha religijnego w Polsce oraz przyczyniło się do podniesienia moralności i katolickiej świadomości społeczeństwa. Aktywność Rycerstwa Niepokalanej nie ograniczała się do terytorium Polski. Już w 1930 roku o. Kolbe, powodowany duchem misyjnym, wyjechał do Japonii, by tam szerzyć idee rycerstwa. Czas drugiej wojny światowej przerwał rozwój Rycerstwa. Po jej zakończeniu władze komunistyczne zakazały wydawania miesięcznika, zarekwirowały maszyny a wydawnictwo rozwiązały. Rycerstwo Niepokalanej trwało jednak niezmiennie przy swojej idei i celach.

3. Rycerstwo Niepokalanej dzisiaj

Po transformacji systemowej w Polsce Rycerstwo stanęło przed nowymi wyzwaniem. Programowy, ideologiczny ateizm ustąpił miejsca postawom neoliberalnym i antykościelnym. Rycerstwo podąża z zmieniającym się światem i poza działalnością tradycyjną, zainicjowaną jeszcze przez św. Maksymiliana, rozwija nowe formy, odpowiadające współczesnym wyzwaniom Kościoła i świata.

Powstały i działają między innymi: Młodzieżowy Ruch Rycerstwa Niepokalanej, Szkoła Ewangelizacji Niepokalanej, Rycerstwo Niepokalanej u Stóp Krzyża. Ci ostatni stanowią potężną armię modlitwy i cierpienia; są – jak ujął to św. Maksymilian – „strażą przednią” Rycerstwa.

Rycerstwo Niepokalanej nadal się rozwija. Istnieje w około 50 krajach. Szacuje się, że od jego założenia, aż do dziś do Rycerstwa zapisało się na świecie ponad 4 miliony osób, w tym około 2 miliony w Polsce. Dwadzieścia lat temu Kościół uznał

Rycerstwo Niepokalanej za publiczne, powszechne i międzynarodowe stowarzyszenie wiernych i zatwierdził jego Statuty.

4. Jutro należy do Niepokalanej

W obecnych czasach Rycerstwo jawi się, jako swoiste antidotum na różnego rodzaju konflikty i zniewolenia duszy ludzkiej. Idea Rycerstwa Niepokalanej została zawarta, w tzw. „Dyplomiku” oraz w modlitewnym Akcie oddania się Niepokalanej. Przyjęcie tych treści i wcielenie ich w życie sprawi, że będziemy kształtowali siebie na wzór Maryi Niepokalanej. Dzięki temu – jak uczy św. Maksymilian – możemy stać się „tym środkiem, przez który Niepokalana kocha Jezusa i Jezus widząc nas, jako własność i jakby część ukochanej Matki, kocha Ją w nas i przez nas” (Pisma I,655).

Każdy może zostać rycerzem Niepokalanej. Wystarczy skierować prośbę do Centrum Narodowego Rycerstwa Niepokalanej w Niepokalanowie. Po otrzymaniu deklaracji należy ją wypełnić i podpisać a następnie odesłać do Niepokalanowa. Osoba, która zadeklarowała chęć wstąpienia do Rycerstwa, zostanie wpisana do Księgi Rycerstwa i otrzyma „Dyplomik Rycerstwa Niepokalanej”, który jest swego rodzaju legitymacją oraz Cudowny Medalik. Po ich otrzymaniu należy w dniu wpisanym w „Dyplomiku” przystąpić do sakramentu pokuty i w pełni uczestniczyć we Mszy Świętej oraz dokonać aktu całkowitego poświęcenia się Niepokalanej. Formuła aktu znajduje się w „Dyplomiku”. Na znak oddania należy zawiesić na szyi Cudowny Medalik.

Prośmy Niepokalaną, którą św. Maksymilian uczynił swoim Ideałem i Hetmanką oraz Wszechpośredniczką naszą u Boga, aby poprowadziła nas ku Najstodszemu Sercu Pana Jezusa – w szeregach Jej Rycerstwa. □

Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi polscy

W imię prawdy

Jak powinniśmy reagować na pre.ję zagranicy pod hasłami „obrony demokracji” w Polsce? Uległe, chętnie, z godnością?

W zasadzie możliwe są dwa podejścia. Po pierwsze można oczywiście stwierdzić, że my nie wtrącamy się „przesadnie” w sprawę Unii Europejskiej i ona nie powinna wtrącać się w nasze. W tym wypadku jednak zaraz ustyszymy, że takie stanowisko faktycznie przyznaje, że Polska narusza prawa podstawowe i jedynie domaga się, by uznano, że może to robić. I jeszcze, że kwestie praw człowieka, a nawet demokracji, to nie są w świecie zachodnim „sprawy wewnętrzne”, tylko uzgodnione i uznane za uniwersalne zasady. Ich uniwersalizm potwierdzać zaś mają nie tylko umowy międzynarodowe i deklaracje, ale historyczne stanowisko Solidarności i opozycji demokratycznej, w gruncie rzeczy również współczesne Prawa i Sprawiedliwości (gdy PiS oczekiwał od władz Unii Europejskiej arbitrażu w wyborach samorządowych w Polsce), a nawet nasze stanowisko międzynarodowe, sprzeciw wobec demokracji sterowanej w Rosji czy jeszcze niedawno na Ukrainie, poparcie dla kolorowych rewolucji i domaganie się, by demokratycznym formom towarzyszyły rzeczywista praworządność i wolność polityczna. Tak więc koncept „spraw wewnętrznych”, nawet okraszony deklaracjami typu „chcemy Polski takiej jak Unia Europejska”, będzie traktowany jako domaganie się politycznej licencji na naruszanie wspólnych zasad, której zresztą nie dostaniemy.

Jest jednak możliwe i drugie podejście. To pytanie o prawomocność i wiarygodność roli, w jakiej instancje międzynarodowe chcą występować, o ich rzeczywisty stosunek do praw ludzi, do wolności i sprawiedliwości. Nie po to, by zakryć własne problemy, ale żeby rzecz ustawić we właściwym porządku rzeczy. To (również) dlatego interpelowałem Komisję Europejską w sprawie ekscesów eutanazyjnych w Holandii czy wprowadzania cenzury aborcyjnej we Francji. W obu wypadkach Komisja Europejska oświadczała, że nie chce się tym zajmować. Nawet jeśli ofiarami eutanazji padają niezgadzaające się na nią osoby, nawet jeśli totalna „wolność aborcji” oznacza kary więzienia za (publicystyczną) obronę życia. Żeby pytać o kompetencje instancji międzynarodowych w dziedzinie ludzkich praw – trzeba monitorować ich przestrzeganie, szczególnie tam, gdzie prawa te są otwarcie ignorowane. Takiego przeglądu dokonuje corocznie Kongres Amerykański i nigdy przeciw temu nie protestowaliśmy. Dlatego nie chce tego co roku robić polski Sejm?

Nie chodzi bowiem o zewnętrzną ingerencję, ale o prawo do współkształtowania opinii międzynarodowej. Każdy kraj może być jej przedmiotem, chodzi więc tylko o to, by być również jej podmiotem, mającym takie samo prawo oceniać innych, jak inni oceniać nas. Polska musi być obecna w debacie europejskiej. Musi pytać, dlaczego władze unijne, które w stutysięcznej manifestacji

potrafią wypatrzeć najmniejszy transparent najbardziej marginalnej grupy, jednocześnie milczą, widząc poprzedniego premiera Francji i obecną prezydent francuskiej stolicy honorujących wspólnie sprawczynię jednej z najbardziej makabrycznych demonstracji nienawiści antychrześcijańskiej i pogardy dla ofiar komunizmu. A tak właśnie się stało, gdy miesiąc temu liderka Femenu, która w Kijowie publicznie ścięła pamiątkowy krzyż postawiony na miejscu masowych mordów komunistycznych – odbierała w paryskim Ratuszu Międzynarodową Nagrodę Świeckości. Ludzie, którzy milcząco aprobują takie ekscesy, nie mają żadnego tytułu do wyrokowania o prawach człowieka.

Tylko to drugie podejście pozwoli również budować w Europie szeroki front solidarności z Polską. Obejmujący zarówno rządy i partie polityczne, jak instytucje i środowiska społeczne. Bo przecież wszędzie w Europie są ludzie wierzący w cywilizację życia, prawa rodziny, chrześcijańskie dziedzictwo Europy. Ci sojusznicy nie będą kontunkturalni i chwiejni, tylko trzeba im pokazać, że na forum międzynarodowym stuzymy sprawom, za które odpowiadamy wszyscy. Nadzieja, że unikniemy sporu z przywódcami liberalnej Europy – jest naiwna. Polska jest atakowana nie tylko za działania władz, ale na przykład za obywatelską inicjatywę ustawodawczą „Zatrzymać aborcję”, za to, że ciągle identyfikujemy się z cywilizacją chrześcijańską. Jedynym sposobem, żeby przestano nas atakować, jest przywrócenie równowagi w debacie europejskiej. Jeśli premier Macron na wspólnej konferencji z premier Szydło krytykuje Polskę, my też nie powinniśmy milczeć o coraz dalej idących naruszeniach wolności słowa, praw religii, swobód samorządowych w jego kraju. Zastrzegając, że zależy nam na wzajemnym szacunku i współpracy. I tylko wtedy to stanie się naprawdę możliwe. □

Marek Jurek (Gość Niedzielny)

Bezsensowne pomysły merostwa

Koljne ekięy rządzące w Paryżu dotknięte są od lat „ukąszeniem ekologicznym”.

Walczą z samochodami, likwidują miejsca parkingowe, wspierają cyklistów, stawiają radary, zwężają główne ulice. Mer stolicy Anne Hidalgo „na próbę” zamknęła nawet w jedną z niedziel ruch kołowy w mieście. Od wielu lat przelotowe drogi nad Sekwaną są z kolei zamieniane latem w plaże, a w inne pory roku w deptaki i ścieżki rowerowe.

Tymczasem, co za dużo, to nie zdrowo. Raport na temat skutków ograniczania ruchu samochodowego w centrum Paryża jest dla jego władz jednym wielkim oskar-

żeniem. Okazuje się bowiem, że natężenie ruchu wcale się nie zmieniło, przenosząc się jedynie w inne rejony miasta. Tworzyły się za to dodatkowe gigantyczne korki, a co za tym idzie, wzrastał poziom zanieczyszczenia spalinami i hałasu (od 2 do 4 decybeli). O 54 procent zwiększył się czas przejazdu na drogach równoległych i wokół stolicy (o 47% na południowej A86, o 21% na wschodzie od Paryża). Wprowadzone ograniczenia nie poprawiły też stanu jakości powietrza. Raport oparto na czterech badaniach. Negatywne wyniki działań merostwa zdają

się potwierdzać także sami Paryżanie. 57% ankieterowanych mieszkańców metropolii wyraża niezadowolony z ograniczeń ruchu i postrzega je jako rodzaj ekologicznego „sekciarstwa” i dyskryminacji. □

Bogdan Usowicz

Rocznica Armistice 1918 w Gdańsku

Francuska uroczystość na Cmentarzu Wijskowym w Gdańsku

Cmentarz francuskich żołnierzy otwarty został przed przyjazdem do Polski w latach 60-tych XX wieku Generała Charles de Gaullea. Jest to największa francuski nekropolia poza terenem tego kraju. Spoczywają tu żołnierze, którzy oddali swoje życie na terenie Polski podczas I i II wojny światowej. Znajdują się tu także prochy jeńców francuskich, którzy zginęli w niemieckich obozach koncentracyjnych na terenie Polski. Są tu też groby żołnierzy z czasów Napoleońskiej Kampanijna przeciw Rosji. Cmentarz Francuski w Gdańsku liczy ponad 1500 grobów, położony na 2 hektarach ziemi w zacisznej dzielnicy miasta, na wzgórzu wśród zieleni drzew. Punktem centralnym Nekropolii

jest pomnik Trzech Krzyży z napisem: „A ses fils morts pour la France en Pologne”.

Organizatorem tegorocznych uroczystości był Ambasador Francji w Polsce Pierre Levy, z udziałem Konsula Honorowego w Trójmieście, Alaina Mompert. Ceremonii towarzyszyła Kompania Honorowa Marynarki Wojennej RP.

Na początku uroczystości orkiestra reprezentacyjna polskiej Marynarki Wojennej odegrała hymny Francji i Polski. Wśród przybytych gości był Arcybiskup Metropolita gdański S.L. Glódz, który przemówił do zebranych po francusku, na zakończenie odmawiając „Notre Père”. Było też przemówienie w języku polskim Ambasadora Francji. U stóp pomnika

wieńce składali przedstawiciele Trójmiasta: Marszałek Województwa, burmistrzowie, przedstawiciele konsulatów, francuskie stowarzyszenia, a także kombatanci Armii Francuskiej, którzy przybyli z Warszawy z panią Grażyną Orzelską – sekretarką Stowarzyszenia. Grupa młodzieży licealnej z Gdyni, która pod opieką nauczycielek języka francuskiego – pań: J. Żakowskiej i J. Helty, trzymała wartę honorową podczas uroczystości, a na zakończenie ceremonii, polskim pięknym zwyczajem zapaliła mnóstwo zniczy przy pomniku Trzech Krzyży. Obecność młodzieży jest nadzieją, że pamięć o poległych nie zagnie. □

Wanda Popielska

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

☺ W Moskwie odbyło się losowanie grup piłkarskich mistrzostw świata 2018. Polska trafiła do grupy H, razem z Kolumbią, Senegalem i Japonią. Bazą Polaków będzie Sochi. Swoje występy Polska rozpocznie od meczu z Senegalem 19 czerwca w Moskwie. 5 dni później zmierzy się z Kolumbią w Kazaniu, a 28 czerwca naszym rywalem będzie w Wotgogradzie Japonia.

☺ Ekstraklasa grała 18. Kolejkę. Na prowadzeniu w tabeli umocnił się Górnik

Zabrze, który w Krakowie pokonał 3:2 Wisłę. Pozostałe wyniki: Sandecja – Legia 2:2, Wisła Płock – Arka Gdynia 2:0, Lechia Gdańsk – Śląsk Wrocław 3:1, Zagłębie Lubin – Bruk-Bet Termalica 4:2, Jagiellonia – Pogoń 1:0, Piast Gliwice – Lech 0:0, Cracovia – Korona 2:2. Górnik ma 3 pkt. przewagi nad Legią i 5 nad Jagiellonią. Tabelę zamyka Pogoń.

☺ Górnik Zabrze zagra z Legią Warszawa, a Korona Kielce z Arką Gdynia w półfina-

łach piłkarskiego Pucharu Polski. Półfinałowe mecze odbędą się w marcu i kwietniu.

☺ Broniący tytułu polscy siatkarze zmierzają się z Bułgarią, Iranem, Kubą, Finlandią i Portoryko w grupie D przyszłorocznych mistrzostw świata we Włoszech i Bułgarii. Pierwszą fazę turnieju rozegrają w Warnie.

☺ Polska wygrała ze Szwecją 33:30 w swoim pierwszym meczu grupy B mistrzostw świata piłkarek ręcznych, które odbywają się w Niemczech. Drugi

Quelles nouvelles !

Les dernières brèves de l'année.

Les sondages se suivent et se ressemblent. Le dernier en date, réalisé par l'institut Pollster pour le tabloïd « Super Express », montre des intentions de vote à 47 % pour le PiS et ses alliés – un niveau encore jamais atteint dans l'histoire des sondages. On n'avait encore jamais vu cela après deux ans de pouvoir, car jusqu'à présent, à mesure que le temps passait, son exercice menait à l'usure. Derrière, la PO est à 17 %, le parti de Kukiz à 10 % et Nowoczesna à 9 %. Le SLD et le PSL flirtent avec le seuil d'éligibilité de 5 %. Un tel résultat souligne la reconnaissance des Polonais pour le travail de la majorité depuis deux ans, avec la mise en œuvre des promesses de la campagne électorale et les bons résultats économiques, notamment la baisse du chômage. Il montre que la stérilité de l'opposition, qui ne s'est pas encore remise de sa double défaite de 2015 à la présidentielle et aux législatives, ne paie pas.

Ce bon résultat est acquis par le PiS et les partis alliés, malgré les tensions – réelles ou peut-être imaginées ou dont l'importance a été exagérée – que l'on a pu observer depuis l'été. Ainsi, depuis que le président Duda a exercé son droit de veto pour bloquer deux textes de loi relatifs à la réforme de la justice, concernant le Conseil national de la magistrature et la Cour suprême, des critiques plus ou moins violentes ont fusé de la majorité contre le chef de l'État. Ce dernier, comme il l'avait promis, a proposé ses propres textes, et plusieurs rencontres au sommet avec le chef de la majorité, Jarosław Kaczyński, ont eu lieu pour arriver à un compromis, afin de débloquent la situation et apaiser l'atmosphère. La Diète est en train de travailler sur les deux textes du président Duda.

De même, des tensions sont apparues entre le président de la République et le ministre de la Défense sur fond de nominations de généraux, présentées par le ministre mais refusées par le président. Ce dernier, selon la constitution, « est le chef des Forces armées » et exerce cette prérogative « par l'intermédiaire

du ministre de la Défense nationale », ce qui veut dire que le président est le supérieur hiérarchique du ministre. Malgré ce lien, il semble que les deux hommes ne se soient pas rencontrés durant toute cette période et qu'ils n'aient communiqué que par media interposés – curieuse méthode qui ne calme pas le jeu, au contraire. Finalement, le ministre a décidé de retirer ses propositions.

Tout cela s'est déroulé sur un bruit de fond – ou de couloir – lancé par les media glosant sur un remaniement ministériel où chaque ministre était passé au crible pour prédire les candidats au départ, les changements de poste et les nouveaux arrivants. Mme Szydło, dont j'ai parlée la semaine dernière, a aussi été visée par les supputations. Elle serait remplacée par Kaczyński lui-même et recevrait – selon les conjectures – soit un poste bien placé dans les institutions européennes, soit la mairie de Varsovie – mais dans ce cas encore faudra-t-il qu'elle soit élue ! Mme Szydło manque peut-être de charisme – Mme Merkel en a-t-elle ? –, mais il ne lui manque pas de poigne pour s'engager à fond dans sa tâche, diriger son gouvernement ou s'opposer au président français, et elle est appréciée des Polonais – 56 % lui font confiance d'après CBOS. Alors, selon l'ancien Premier ministre Jan Olszewski, changer de chef du gouvernement quand le travail est bien fait serait « une absurdité ».

Les Modernes ont changé de tête. Il y a quelques jours, le père fondateur du parti Nowoczesna, l'inénarrable gaffeur invétéré Ryszard Petru, a été éjecté de son siège, au

cours d'une révolution de palais, par Katarzyna Lubnauer. Celle-ci était auparavant vice-présidente et porte-parole du mouvement. À ce titre, elle apparaissait souvent dans les media où elle parlait beaucoup. Que disait-elle ? C'était difficile à comprendre, car dès qu'elle ouvrait la bouche, on se rendait vite compte qu'elle était en dehors de la réalité. On ne voit pas très bien la raison d'être de cette formation et ce qu'elle apporte réellement à la vie politique polonaise. Elle est dans l'échec, notamment dans sa tentative de damer le pion à son concurrent direct, la Plate-forme civique. Celle-ci, bien qu'elle sombre aussi dans la déconfiture, devance toujours son challenger. Cela donne lieu à une surenchère assourdissante de l'opposition dans sa critique de la majorité et à une stérilité la plus totale dans ce qu'elle entreprend. Qu'ils soient anciens ou modernes, les hommes et les femmes politiques de ces deux partis ne font rien pour faire avancer le pays. Au contraire, ils l'empêchent de progresser.

Les Bleus-et-rouges, qualifiés pour la Coupe du monde de football 2018 en Russie, se sont retrouvés dans le groupe H avec la Colombie, le Japon et le Sénégal. Si les spécialistes estiment que le groupe est équilibré et homogène, Robert Lewandowski pense que « ce n'est pas un groupe facile, et donc nous ne serons pas favoris. » Pour notre pays, les matchs auront lieu le 19 juin à Moscou contre le Sénégal (c'est la première fois que les deux pays se rencontrent) ; le 24 juin à Kazan contre la Colombie (cinq matchs joués – deux victoires et trois défaites pour la Pologne) ; le 28 juin à Volgograd contre le Japon (6 matchs joués – quatre victoires et deux défaites pour la Pologne). Les joueurs polonais seront basés à Sochi. □

Bogdan Usowicz

mecz Polki przegrały z Czeszkami 25:29. ☹️ Szczyptorniści PGE Vive Kielce przegrali 26:31 z węgierskim Telekomem Veszprem w meczu 10. kolejki LM. Pierwszą wygraną w LM ma Orlen Wisła Płock. Wicemistrzowie Polski wygrali w meczu 10. kolejki, z węgierskim MOL-Pick Szeged 25:24.

☺️ Żyła zajął 10. miejsce w konkursie Pucharu Świata w skokach narciarskich w Niżnym Tagile w Rosji. Wygrał Niemiec

Freitag i objął prowadzenie w klasyfikacji generalnej cyklu. 11 był Kubacki, 15 Stoch. Drugi konkurs w Rosji padł łupem Niemca Wellingera. Najlepiej z Polaków spisali się Stoch (7) i Kot (8).

☹️ Norweżka Falla wygrała sprint techniką klasyczną w zawodach Pucharu Świata w biegach narciarskich w Lillehammer. Kowalczyk odpadła w półfinale i została sklasyfikowana na 7 miejscu.

☹️ 1-ligowy Ruch Chorzów uniknął likwidacji.

Wierzyście klubu przegotowali układ naprawczy, ale długi spółki to ok. 42 mln zł.

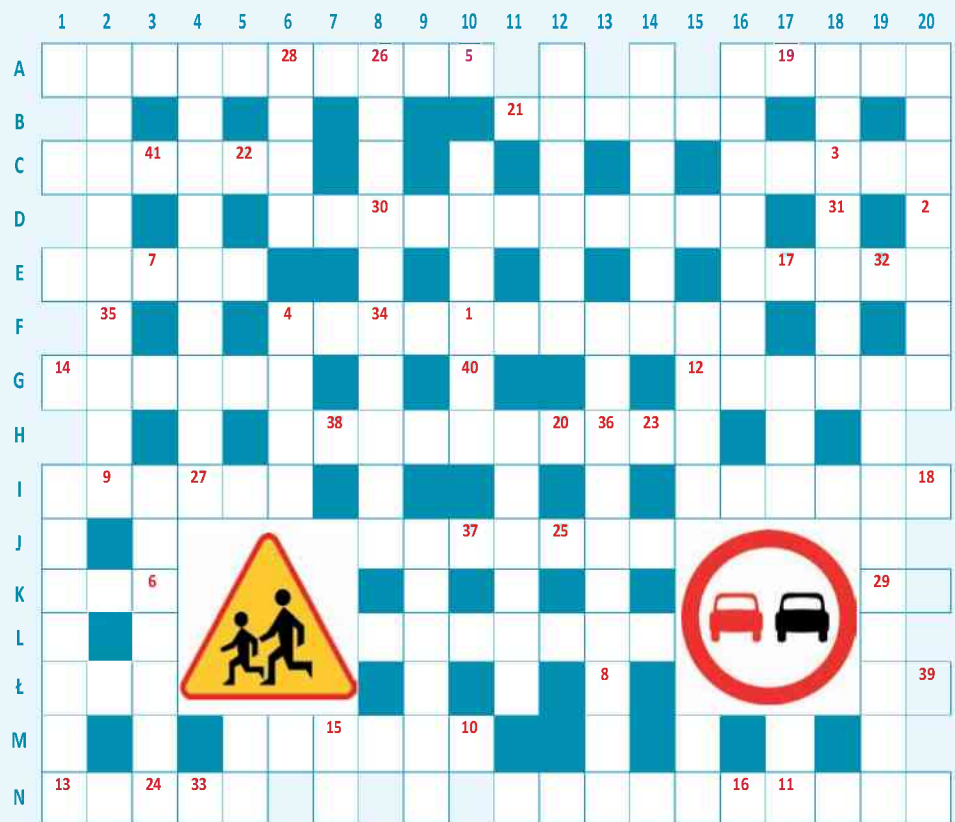
☹️ Zwarycz odniósł największy sukces w karierze. Pochodzący z Gdyni 27-letni sztangista zajął 2 miejsce w konkursie w kategorii 85 kg w MŚ w podnoszeniu ciężarów w amerykańskim Anaheim.

☹️ Gollob, po 7 miesiącach leczenia, opuścił „Wojskowy Szpital Kliniczny” w Bydgoszczy. Żużlowiec uległ ciężkiemu wypadkowi na zawodach motocrossowych. □

Poziomo: A-1. Skracanie włosów przez fryzjera. A-16. W środku opony (coraz rzadziej). B-11. Pierwiastek chemiczny o symbolu Fe. C-1. Potocznie: człowiek b. głupi. C-16. Krewny osoby wptywowej, popieraný przez nią. D-6. Należy do najwyższej warstwy społecznej. E-1. Suma pieniędzy wydana na kupno lub optacenie czegoś. E-16. Inaczej - 12 sztuk. F-6. Stan całkowitego lub częściowego ograniczenia w wykonywaniu swoich prac, będący (np.) następstwem wypadku samochodowego. G-1. Państwo ze stolicą w Mexico. G-15. Mieszka w Teheranie. H-6. Potomek legendarnego wodza normańskiego Ruryka, założyciela państwa staroruskiego w 2. poł. IX w. I-1. Umownie wydzielony obszar odróżniający się od terenów sąsiednich cechami geograficznymi bądź historycznymi. I-15. Przymusowe odizolowanie od świata zewnętrznej osoby, która popełniła przestępstwo. J-8. Forma egzaminu mająca na celu wybór najlepszego kandydata na jakieś stanowisko. K-1. Niedostępny dla duszy wielkiego grzesznika. K-19. Żandarmeria Wojskowa w skrócie. L-8. Element silnika samochodowego doprowadzający mieszanke paliwo-powietrzną i usuwający spaliny z cylindra. Ł-1. Drobna moneta srebrna dawniej bita w wielu krajach europejskich (również w Polsce). Ł-19. Water Closet w skrócie lub polski zespół punkrockowy. M-5. Dawanie oparcia, wsparcia, zaspokajanie potrzeb. N-1. Gwóźdź z szeroką główką. N-11. Przełożony prowincji zakonu.

Pionowo: 1-I. Podporządkowanie się bez sprzeciwu przepisom obowiązującym w jakiejś zbiorowości. 2-A. Miernik temperatury. 3-I.

Mieszkają w Azji. 4-A. Napy przy bluzie. 5-M. Okay w skrócie. 6-A. Kocha męża. 6-F. Rybie jaja. 7-M. Marka rosyjskich motocykli produkowanych w latach 1933–2008 w Łzewsku. 8-A. Wieś położona nad rzeką Paklicą, w gminie Świebodzin. 9-J. Środkowa część oprędu jedwabnika lub zdrobniale o części ogumienia pojazdu. 10-C. Maty stół. 11-H. Rodzaj kilofa. 12-A. ... Żywiecki – drugie co do wysokości pasmo górskie w Polsce.

13-F. Pieszczotliwe zdrobnienie od: zwierzę. 14-A. Gra z użyciem drewnianego kija i piłeczki. 15-F. Dokument, który zezwala na wjazd do danego kraju. 15-M. Symbol chemiczny krzemu. 16-A. Osoba dokonująca darowizny na cele społeczne. 17-G. Angielskie piwo. 17-M. Obowiązkowe ubezpieczenie od Odpowiedzialności Cywilnej w skrócie. 18-A. Mebel do spania. 19-G. Właśnie ją rozwiązujesz. 20-A. Mała antena. □

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 41 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 36/2017: „Święty Uśmiechnięty”.

Poziomo: śnieg, łaźnia, tenis, zydeł, inkasent, tercjarz, ognek, CO, rękaw, AK, wymaz. **Pionowo:** głośnik, dźwięki, tilaka, Piętaszek, znachorka, niebudy, CA, epiteta, Oz. □

Kto ty Jesteś? *ciąg dalszy ze str. 3*

Czemu pozwalasz, abym trwał w więzieniu swego grzechu, nie umiejąc się z niego uwolnić, wyzwolić od swoich natógów i uzależnień? Na te pytania, których często nie ośmielam Ci się nawet zadać, choć są we mnie, gdzieś głęboko, Ty odpowiadasz: „Błogostawiony ten, kto we mnie nie zwątpi”. Panie, trudno iść za Tobą, bo chcesz, abym w Ciebie nie zwątpił, abym w Ciebie wierzył, choć czasem pozwalasz na to, że nie spotka mnie takie dobro jak innych. Dopiero wówczas, będąc w trudnej życiowej sytuacji, przypominam sobie o zaproszeniu, jakie kieruje do mnie sam Bóg, nieraz w sposób nagły, czy poprzez cierpienie.

Czas Adwentu jest więc szczególnym

czasem naszej refleksji nad życiem doczesnym, ale pamiętając również o naszym spotkaniu z Bogiem – w czasie ostatecznym. Tak jak niegdyś zadawano pytanie Świętemu Janowi Chryściełowi: „Kto ty jesteś” – tak i dzisiaj Chrystus pyta nas, jakim ja jestem dziś człowiekiem. Boga, bowiem nie interesuje, jakiego jesteśmy wyglądu, jakiej narodowości, pochodzenia. Ale Boga interesuje, jakim jestem człowiekiem pod względem mojej wiary i w stosunku do drugiego człowieka. Dlatego, zwłaszcza w czasie Adwentu – w sposób szczególny powinniśmy się starać udzielać pomocy drugiemu człowiekowi, nawet w sprawach najdrobniejszych. A Bóg na pewno o naszych dobrych

uczynkach, skierowanych ku bliźniemu, będzie pamiętał, gdy się spotka z nami w czasie ostatecznym. Ponieważ sam Chrystus przychodząc na świat, rodząc się w Betlejem, obdarzył człowieka szczególną miłością i zbawieniem.

Zatem, wciąż pamiętajmy, iż Pan jest blisko. Pan jest blisko mnie. On daje prawdziwy sens mojemu życiu i poświęceniu, moim pracom i cierpieniu, ja jestem niczym bez Niego i szybko ginę w oddechach zła i grzechu, ale jestem wszystkim w Panu Jezusie, który mnie umacnia i podnosi z padłego zwątpienia i marazmu, bo zawsze przychodzi do mnie, z pomocą swojej łaski, przychodzi do serc, które są otwarte na Jego wołanie. Przyjdź Jezu i nie zwlekaj! □

ks. Stanisław Kiciński

List z Warszawy

Piotr Witt

Szanowny Panie Redaktorze.

Zamiast pisać listy z Warszawy do każdego z moich korespondentów francuskich z osobna, piszę do Pana. Kto chce niech czyta.

Tanie loty do Warszawy węgierskiej kompanii lotniczej Wizarz ustaly, latamy teraz liniami irlandzkimi Ryanair. Z Airbusa 320 przesiedliśmy się na Boeinga 737 bez żalu, gdyż fotele są tutaj rzadziej rozstawione i pasażer czuje się wygodniej. Poza tym wszystko jak dawniej, z tą tylko różnicą, że lądowanie docelowe wypada w Modlinie, a nie na śródmiejskim lotnisku Chopina. Pasażerowie składają się w 90 procentach z Polaków, jest kilku Francuzów i kilku przedstawicieli innych nacji. Załogę samolotu w 100% stanowią Polacy. Tym większe zdziwienie budzi, że do pasażerów linii Paryż – Warszawa linia Ryanair przemawia wyłącznie w języku angielskim. Nasze zastrzeżenia dotyczą zwłaszcza komunikatów informujących o przepisach bezpieczeństwa, które dla części przynajmniej pasażerów są całkowicie niezrozumiałe, zatem mijają się z celem.

W Warszawie zniesiono kontrolę paszportów, istniejącą niegdyś pod wpływem zamachów terrorystycznych. Kilku oficerów straży granicznej w hallu przylotowym przygląda się tylko bacznie pasażerom i niektórych prosi o okazanie dokumentów. Według jakich reguł trudno zgadnąć: wybór pada na maghrebczyka, ale następną do kontroli jest młoda wysoka blondynka – Polka.

Na ulicach i wzdłuż torów pociągu z Modlina zastaliśmy jeszcze resztki wczorajszego śniegu, zresztą było sucho. Piszę te słowa w dniu świętej Barbary, patronki górników, grabarzy i złodziei. Śnieg padał tylko do południa zanim nie zamienił się w kapuśniaczek.

Wczoraj, w poniedziałek uczestniczyłem w koncercie pani Katarzyny Kraszewskiej. Młoda pianistka daje codziennie dwa, albo trzy godzinne koncerty szopenowskie w sali przytykającej do Zamku Królewskiego. Słuchaczami są w przeważającej części turyści, głównie Anglosasi i Japończycy. Mimo późnej jesieni i choć iluminacje Warszawy mają zapłonąć na świętego Mikołaja, turystów zagranicznych, zwłaszcza tutaj, na Starym Mieście jest wielu. W porze kolacji trzeba rezerwować stolik w restauracjach, albo czekać na miejsce. Serwuje się pierogi we wszystkich sosach.

Z Katarzyną Kraszewską daliśmy koncert wspólny. Pianistka grała kilka utworów Chopina, głównie preludia i walce; w przerwach między utworami czytałem fragmenty mojej książki „Przedpiekle sławy”. Miotaty mną mieszane uczucia. Od paru lat Chopina zaprzężono w Polsce do pracy ponad siły, nawet dla kompozytora silniejszej niż jego kompleksji. Chopin jest wszędzie. Ostatecznie zgodziłbym się na nazwanie jego nazwiskiem lotniska międzynarodowego, samoloty mają w sobie coś z aniołów i są bliskie nieba. Ale nazywanie wódki imieniem autora mazurków i sonat uważam za haniebne nadużycie. Niestety polskich nazwisk historycznych nikt nie chroni przed handlarzami i każdemu Sobieskiemu i Chopinowi można nakazać pracę w usługach.

Międzynarodowo rozpowszechniony stereotyp Polski ogranicza się niestety do kilku nazwisk i turyści przybywający do Warszawy domagają się Chopina. Gra się go i w kawiarni Nowy Świat i w Łazienkach Królewskich i na Smolnej; w Warszawie gra się go wszędzie tak, jak w Buenos Aires na wszystkich ulicach tańczy się tango.

Nic by wszelako nie usprawiedliwiło udziału w jednej z nader licznych imprez szopenowskich, gdyby nie losy mojej książki. Po tym, jak siedmiu wybitnych polskich historyków – profesorów uniwersyteckich wyraziło publicznie pochwały na jej temat i uznało, że historia pierwszych piętnastu miesięcy spędzonych przez kompozytora w Paryżu, od przyjazdu do niespodziewanego triumfu jest całkowicie nieznaną piśmiennictwu szope-

foto: PZ-Studio

nowskiemu, i że odkrywa ona zupełnie nowy obraz jego debiutu światowego telewizja polska zakupiła prawa do jej adaptacji i obecnie prace nad scenariuszem półtoragodzinnego filmu – spektaklu idą pełną parą.

Jedyny kłopot turystów dotyczy wyboru, oferta wszelkiego rodzaju koncertów, spektakli, festiwali i jarmarków w tym okresie przedświątecznym w Warszawie jest ogromna.

Stali mieszkańcy żyją innymi sprawami. Tematem dnia jest list otwarty do polityków podpisany niedawno przez trzech autorów znanych dobrze polskiej publiczności. Profesorowie Andrzej Nowak z Uniwersytetu Jagiellońskiego i Bohdan Cywiński oraz publicysta Bronisław Wildstein apelują do polityków o większą powściągliwość i dyskrecję w prowadzeniu sporów. Chodzi przede wszystkim o mnożące się ataki na prezydenta Dudę. Polemiści nie przebiegają w środkach, ani słowach i nie bacząc na szacunek należy najwyższemu urzędowi Rzeczypospolitej zarzucają prezydentowi działanie na szkodę państwa polskiego, kiedy stawia veto ustawom proponowanym przez rządzącą partię Prawo i Sprawiedliwość. Jeszcze mocniejszą pretensję kierują sygnatariusze listu do prezydenta. Niedawno Andrzej Duda zagroził, że w przypadku zmian w rządzie nie podpisze nominacji dla Antoniego Macierewicza, a chodzi przecież o działacza wolnościowego niezmiernie zasłużonego, który od wielu lat dobija się o oczyszczenie kadr kierowniczych w wojsku i administracji państwowej z tajnych współpracowników policji komunistycznej. Prezydent nazwał „ubeckimi” metody używane przez Ministra Obrony. Niesprawiedliwy atak Prezydenta na centonęgo i szanowanego ministra poruszył do żywego sygnatariuszy listu.

Inny problem pojawił się jednocześnie w wielu mediach. Nigdy dotąd, z podobną stanowczością nie padło pytanie sformułowane w tytule miesięcznika WPIS: „Czy członkostwo Unii Europejskiej nadal nam się optaca?” W podobnym tonie brzmi artykuł wstępny tygodnika „Do rzeczy”. Paweł Lisiecki, redaktor naczelny wyraża podobne wątpliwości, jak poseł PiS-u. Pan Janusz Szewczak wyliczył, że wielkie koncerty Unii wytransferowały z Polski 540 miliardów zł w ciągu ostatnich 10 lat. W ciągu roku wyptywa z Polski 50 miliardów złotych. W zamian słyszymy nieustanne potajanki o niechęć Polski do gejów, lesbijek i nauczania teorii gender.

Będę miał okazję zająć się obszernie tymi arcyważnymi sprawami w następnym liście. Dodam tylko, iż dziś, w dniu świętej Barbary byliśmy świadkami kulminacyjnego momentu w aferze warszawskich nieruchomości. Małżeństwo Hanna Gronkiewicz-Waltz i jej mąż Andrzej Waltz mieli być przesłuchani przez Komisję do spraw Warszawskich Nieruchomości w sprawie kamienicy przy ul. Noakowskiego 16. Wszelkie oskarżenia pod ich adresem komplikuje oświadczenie pana Stanisława, iż nie ma do Waltzów żadnych pretensji. Ostatni żyjący spadkobierca poprzednich właścicieli mieszka w Saint-Germain en Lay. □

Pozdrowienia z Warszawy
Piotr Witt

Konkurs Głosu Katolickiego

100-lecie odzyskania niepodległości

Polska odzyskała niepodległość w listopadzie 1918 r., po 123 latach zaborów i niewoli. Jak do tego doszło? Czemu świętujemy 11 Listopada? Dłaczego kluczową rolę odegrał Józef Piłsudski?

W związku z inicjatywą prezydenta Rzeczypospolitej Andrzeja Dudy i rozpoczętymi w naszej Ojczyźnie przygotowaniem do obchodów rocznicy 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości nasz tygodnik zaprasza Czytelników do udziału w jubileuszowym konkursie – 11 Listopada 1918 r. i odzyskanie przez Polskę niepodległości, który jest prostym w formie mini- testem wiedzy o historii jednego z najważniejszych wydarzeń w naszych współczesnych dziejach. Rolą naszego konkursu jest przypomnienie historycznych wydarzeń, szczególnie młodszemu pokoleniu Rodaków mieszkających zagranicą.

Autor i Redakcja GK mają nadzieję, że liczny udział w naszej patriotycznej zabawie będzie wyrazem włączenia się polskiej wspólnoty we Francji w wielkie świętowanie Niepodległości naszej Ojczyzny!

Proponowany dziś test zawiera trzy pytania dotyczące wiedzy o odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 r. Należy zakreślić prawidłowe odpowiedzi spośród trzech możliwości w każdym z trzech pytań, następnie podać swoje imię, nazwisko oraz adres. Odpowiedzi proszę odesłać na adres Redakcji: „Głos Katolicki” (263 bis, rue Saint Honoré – 75001 Paris) – do 3 maja 2018 r. Pośród Autorów poprawnych odpowiedzi rozlosujemy okolicznościowe nagrody, m.in. filmy DVD oraz bezpłatne zaproszenia do paryskiego Muzeum Luwru – ufundowane przez Autora naszego konkursu.

Oto dzisiejsze pytania:

Okoliczności odzyskania przez Polskę niepodległości po 123 latach zaborów: Koniec października 1918 roku przyniósł Polakom niezwykle korzystną sytuację polityczną. W Wiedniu monarchia

habsburska dożywała swoich ostatnich godzin. W gruzach rozsypała się carska Rosja, którą pograżała bolszewicka rewolucja, a Niemcy stopniowo ogarniała pożoga rewolucji. Polska niepodległość była na wówczas na wyciągnięcie ręki. Pierwsza wojna światowa wciąż trwała, ale jej wynik był już przesądzony. Państwa centralne, wśród których dominującą rolę odgrywały Niemcy i Austro-Węgry, musiały przyjąć do wiadomości swą przegraną. Wojska niemieckie na froncie zachodnim nie zostały rozgromione, ale nie były też w stanie stawiać dalej skutecznego oporu koalicji amerykańsko-brytyjsko-francuskiej. Przede wszystkim, dlatego, że oba kraje były już skrajnie wyczerpane wewnętrznie. 31 Października 1918 roku Węgry ogłosiły deklarację niepodległości, a w Krakowie, gdzie od trzech dni funkcjonowała już Polska Komisja Likwidacyjna, której celem było oderwanie ziem zaboru austriackiego od monarchii habsburskiej i włączenie jej do przyszłego niepodległego państwa polskiego, zawisły polskie flagi. Natomiast w Warszawie, od tygodnia funkcjonował rząd Józefa Świeżyńskiego, podlegający Radzie Regencyjnej, i tam także ustabilizowano sytuację Polaków, gotowych na wolność.

Pytanie nr 1:

Rada Regencyjna Królestwa Polskiego

Rada Regencyjna powstała w październiku 1917 r., zapowiedziała niepodległość Polski w dniu 7 października 1918 r., powołując się na 14 punktów prezydenta USA Wilsona zaakceptowanych kilka dni wcześniej przez państwa centralne, jako podstawa rokowań pokojowych. W jej skład weszli Aleksander Kakowski, książę Zdzisław Lubomirski i ziemianin Józef Ostrowski. Kim był pierwszy z wymienionych?

- A: Arcybiskup Metropolita Warszawski
- B: Artysta malarz
- C: Ziemianin

Pytanie nr 2:

Bohaterska obrona polskiego Lwowa

Zanim Polska odzyskała niepodległość, mieszkańcy Lwowa dzielnie bronili miasta przed Ukraińcami. Była to bitwa o stolicę – dla jednych polskość, dla drugich ich nowego państwa. Sity polskie liczyły 6022 żołnierzy i 1421 „Orląt Lwowskich”, a po nadejściu polskiej odsieczy walki zakończyły się 22 listopada zwycięstwem strony polskiej. Kto był dowódcą słynnej obrony polskiego Lwowa?

- A: Władysław Sikorski
- B: Czesław Mączyński
- C: Michał Karasiewicz-Tokarzewski

Pytanie nr 3:

Marszałek Józef Piłsudski (1867 – 1935)

Właśnie w dniu 11 listopada 1918 r. Rada Regencyjna przekazała zwierzchnią władzę wojskową oraz naczelną dowództwo nad wojskiem polskim Piłsudskiemu, następnego dnia powierzyła mu misję utworzenia rządu, a 14 listopada Rada Regencyjna rozwiązała się przekazując całość władzy zwierzchniej Naczelnemu Wodzowi Wojsk Polskich Józefowi Piłsudskiemu. Gdzie jest pochowany w Polsce Marszałek Józef Piłsudski, ikona odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r.?

- A: Cmentarz na Rossie w Wilnie
- B: Katedra św. Jana w Warszawie
- C: Katedra na Wawelu.

Życzymy Państwu powodzenia w naszym jubileuszowym konkursie oraz patriotycznych przeżyć podczas świętowania 100-lecia Niepodległości Polski:

*Opracował i ufundował nagrody:
Dariusz Długosz*

REKOLEKCJE ADWENTOWE

KAPLICA PW. SAINT-YVES

Cité du Souvenir 11, rue Saint-Yves M. 4, Stacja: Alésia

17 grudnia (niedziela) - g. 10³⁰ Spowiedź św.; g. 11⁰⁰ Msza św. z nauką rekolekcyjnąRekolekcje głosi ks. **Godan Brzyś Rektor PMK we Francji.****KAPLICA MATKI BOŻEJ Z BELLEVILLE**

5, allée Gabrielle d'Estrées (wejście od 3, rue Rampal).

Dyżury Spowiedzi św.: **22 grudnia** (piątek) - 18³⁰ - 20⁰⁰ Spowiedź św.; **23 grudnia** (sobota) - 7⁵⁰ - 8²⁰ Spowiedź św.; **24 grudnia** (niedziela) - od 12⁴⁵ - do końca.**PARAFIA ŚW. GENOWEFY**

18, rue Claude Lorrain; Pary XVI; tel. 01 45 20 51 47

17 grudnia (niedziela) - 9³⁰, 11³⁰ i 18⁰⁰ - Msza św. z nauką ogólną.**18 grudnia** (poniedziałek) - 19⁰⁰ - Spowiedź św.; 20⁰⁰ - Msza św. z nauką ogólną. Po Mszy św. konferencja.**19 grudnia** (wtorek) - 19⁰⁰ - Spowiedź św.; 20⁰⁰ - Msza św. z nauką ogólną. Po Mszy św. konferencja.**20 grudnia** (środa) - 19⁰⁰ - Spowiedź św.; 20⁰⁰ - Msza św. z nauką ogólną.

Po każdej Mszy św. konferencja.

Rekolekcje głosi ks. **prof. dr hab. Henryk Krzyszczo.** □

DOMY POLSKIEJ MISJI KATOLICKIEJ WE FRANCJI

BOŻE NARODZENIE W DOMACH POLSKIEJ MISJI KATOLICKIEJ

Jak każdego roku Domy PMK we Francji serdecznie zapraszają pod swój dach, aby spędzić tu Święta Bożego Narodzenia, według naszych, polskich tradycji. Będzie Wigilia z opłatkiem, Pasterka z kolędowaniem, tradycyjne potrawy i rodzinna atmosfera.

W dzień Bożego Narodzenia zapraszamy na uroczystą Mszę św. i świąteczny obiad.

Blizsze informacje i zapisy: La Ferté sous Jouarre: pmk.laferte@free.fr – tel: 01 60 22 03 76Lourdes: pmk-lourdes@club-internet.fr – tel: 05 62 42 08 75Dinard: la.villa.vistule@gmail.com – tel: 02 99 46 71 71.

2 - 13 kwietnia 2018

Pielgrzymka do Ziemi Świętej

Polska Misja Katolicka we Francji zaprasza Rodaków na Pielgrzymkę do Ojczyzny Pana Jezusa.

Czasem optymalnym jest kwiecień 2018. Wylot izraelskimi liniami EL z lotniska Roissy, w poniedziałek wielkanocny - 2 kwietnia 2018 r. o g. 14.45, powrót w piątek 13 kwietnia o g. 18.25.

Program Pielgrzymki przewiduje nawiedzenie miejsc świętych Starego i Nowego Testamentu, zwłaszcza związanych z życiem i działalnością Pana Jezusa, Matki Bożej i Apostołów:

Jerozolima, Betlejem, Nazaret, Kafarnaum, Góra Tabor, Kana Galilejska, Jezioro Galilejskie, Morze Martwe (z kąpielą), Ein Karem, Góra Błogosławieństw, Qumran.

Koszt Pielgrzymki wynosi

1350 € (w tym: przeloty, hotele, transfery, wstępy, trzy posiłki dzień-nie i ubezpieczenie.

Wiele osób pytało o możliwość wyjazdu wtedy do Jordanii, by zwiedzić jedyny na świecie zabytek „Petra” i „Górę Nebo”, gdzie Mojżesz zakończył swoje życie. Nie jest to wykluczone, ale warunkiem jest zebranie przynajmniej 40 osób. Wtedy bowiem koszty Pielgrzymki z wyjazdem do Jordanii mogą zmieścić się w kwocie 1650 €, należy bowiem uwzględnić: wizy jordańskiej (75\$), wstęp do Petry (80\$) oraz nocleg w Jordanii z posiłkami i transfery.

Zgłoszenie udziału w Pielgrzymce proszę przestać listownie na adres: Ks. Krystian Gawron, 11, rue Jules Guesde 92130 Issy-les-Moulineaux. Zgłoszenie można przestać także e-mailem na adres: sem-pol.paris@gmail.com. Przy zgłoszeniu należy: 1. - zata-

czyć fotokopię paszportu, 2. - przestać czek 500 € wpisowego, 3. - podać adres: pocztowy, telefoniczny i e-mail. Czek należy wypisać na: „Aumônerie Polonaise” z dopiskiem na odwrocie: „Pielgrzymka do Ziemi Świętej”. Proszę zaznaczyć osobistą opcję: A. - „Ziemia Święta” bądź B. - „+ Jordania”.

Zgłoszenia na Pielgrzymkę do niedzieli 21- stycznia 2018.

Wtedy zdecydujemy czy wybrać opcję A. czy opcję B.

Pielgrzymkę prowadzi

ks. dr Krystian Gawron, wicerektor PMK.

Szanowna Redakcjo.

Serdecznie pozdrawiam w Panu.

Zasylałam opłatę za Abonament Głosu Katolickiego na rok 2018 i na Kalendarz „Niepodległość” i życzenia rozwoju kochanego Głosu.

Mam 92 lata, od roku 1947, gdy wprowadziłam się do parafii La Saule w Montceau les Mines, „Polska Wierna” (Głos jest od 1949 r. jej kontynuatorem - Red.) jest mym Towarzystwem. Dziękuję za to wspaniałe Dzieło, na chwałę Boga i kochanej Ojczyzny.

„Szczęść Boże” - B.F.

Szanowna Pani Barbaro!

Serdeczne podziękowania za te lata spędzone z „Głosem Katolickim”, za tę małą lekcję historii i za dzisiejsze dobre słowo o naszym Tygodniku. Te parę zdań jest dla szalenie budujące dla nas i - mam takie przekonanie - także dla Czytelników Głosu!

Życzymy Pani, dużo zdrowia na dalsze lata i radości z otaczającej rzeczywistości, przesyłamy też najlepsze życzenia Błogosławionych Święt Bożego Narodzenia oraz dobrego Roku 2018, roku Jubileuszu 100- rocznicy odzyskania Niepodległości naszej Ojczyzny. □

„Z Panem Bogiem” - Redakcja

**Polska Misja Katolicka we Francji
Wydział Studiów nad Rodziną
Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie**

**Kurs Poradnictwa Rodzinnego
„Pomagam sobie-pomagam innym”**

Zjazd II - część II

niedziela 17 grudnia 2017

Wspólnota Polska Paryż XII (Nation)

kościół Immaculée Conception

34, rue du Rendez-Vous

75012 Paris

Paroisse de l'Immaculée Conception

15, rue Marsoulan

75012 Paris

PROGRAM

8.00 - 8.25:	Rejestracja uczestników
8.30 - 9.15:	Msza św. z homilią
9.20 - 9.30:	Powitanie prelegentów i uczestników
9.30 - 9.45:	Świadectwo. Lekarz – Emigracja – Tożsamość – Jacek Krawczyk (Niemcy)
9.45 - 10.30:	Wykład. Wydział Nauk o Rodzinie w służbie rodziny i jej misji Wykład. Rodzicielstwo i specyfika ludzkiej płodności – dr Bożena Bassa
10.30 - 10.45:	Świadectwo. Z pamiętnika lekarki z Wielkiej Brytanii – Małgorzata Maddox (Anglia)
10.45 - 11.30:	Wykład. Metody rozpoznawania płodności – fakty i mity – dr Bożena Bassa
11.30 - 11.45:	Przerwa na kawę
11.45 - 12.00:	Świadectwo. Moje doświadczenie pracy w sektorze medycznym – Grażyna Dubois (Francja)
12.00:	Modlitwa Anioł Pański
12.15 - 12.45:	Metoda objawowo-termiczna wg prof. Roetzera – interpretacja kart obserwacji cykli typowych oraz cykli nietypowych – dr Bożena Bassa
12.45 - 13.00:	Świadectwo. O mojej pracy w szpitalu wojskowym i przychodni lekarskiej – Sławomir Nieradka (Francja)
13.00 - 13.30:	Projekt nowego działu katechizacji w Kościele polskim na emigracji – Miłość – Czystość – Życie – dr Maria Krawczyk (Niemcy)
13.30 - 13.45:	Podziękowanie prelegentom i zaproszenie na część trzecią drugiego Zjazdu
13.45 - 14.15:	Wspólny posiłek oraz możliwość rozmów z prowadzącymi zajęcia.

Dlaczego warto uczestniczyć w kursie poradnictwa rodzinnego?

Beata Nieradka

Jak osiągnąć to... „żyli długo i szczęśliwie”?

Mam na imię Beata. Od 12 lat jestem szczęśliwą żoną, a od 8 lat spełnioną matką trzech synów: Samuela, Ber-jamina i Dominika. Chciałabym się z Państwem podzielić moim świadectwem i powiedzieć, dlaczego - moim zdaniem - warto uczestniczyć w kursie poradnictwa rodzinnego.

Zacznę od tego, że z natury jestem nieśmiałą osobą, trochę niepoprawną marzycielką. Jako nastolatka miałam wiele kompleksów, jednak zawsze marzyłam o założeniu rodziny, o moim „księciu z bajki”.

Wychowywałam się w dobrej, katolickiej rodzinie, ale mimo pozytywnych relacji z rodzicami, miałam ciągłe wrażenie, że wciąż za mało wiem, jak być dobrą żoną i matką, jak się do tych ról odpowiednio przygotować.

Moje wyobrażenia o mężu często opierały się na schematach z książek o mitości, w których wspaniały mężczyzna spotyka nieśmiałą, młodą kobietę, zakochują się w sobie, biorą ślub i „żyją długo i szczęśliwie”. Zawsze nurtowało mnie pytanie, jak osiągnąć to „długo i szczęśliwie”?

Niestety w książkach już o tym nie było napisane, a przykłady ze świata i żarty o małżeństwach, które dało się słyszeć od

nich samych, nie napawały mnie optymizmem. Nie chciałam, by po ślubie czar prysnął i zaczęła się smutna rutyna. Moim pragnieniem było dążenie do ulepszenia swojego małżeństwa i uszczęśliwiania mojego (nieznanego mi jeszcze wówczas) męża. Chciałam, aby każdy wspólny dzień stawał się coraz piękniejszy.

W moim życiu mam wiele znaków Bożej opatrności, pewnie dlatego w czasie tych moich poszukiwań, pod koniec studiów pedagogicznych, dowiedziałam się od mojej przyjaciółki o dwuletnim Studium Teologii Rodziny na ówczesnej Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, na które się zapisałam. Studium to przygotowywało do poradnictwa rodzinnego, podobnie jak obecny paryski kurs.

Naukę zaczęłam z ogromną ciekawością i zaangażowaniem. Był to dla mnie wspaniały czas rozwoju, także duchowego, z wybitnymi wykładowcami. Chyba najbardziej utkwiły mi w pamięci wykłady prowadzone przez charyzmatyczną dr Wandę Póltawską, która często podkreślała, że w sprawach wiary nie ma szarości, wszystko jest albo białe albo czarne.

Tematyka studiów pozwoliła mi nabyć wiedzę nt. Boskiego zamysłu co do człowieka, kobiecości, męskości, co do małżeństwa. Dowiedziałam się, od strony psychologicznej i teologicznej, jak ważne są relacje z rodziną - moją i współmałżonką. Jak każdy element naszego życia w rodzinie wpływa na nasz charakter i nasze wspólne życie w małżeństwie. Jak ważna jest hierarchia wartości, kto dla mnie jako żony powinien być najważniejszy i jak temu podołać...

Najistotniejsze dla mnie było to, iż przedstawiana wiedza oparta była nie na jakichś tam filozofiach, ale na zamysłu Bożym zapisanym w Biblii, a więc na jedynej prawdzie, a także na bardzo obszernym i kompleksowym nauczaniu św.

Jana Pawła II na temat godności kobiety, mężczyzny i ich roli w małżeństwie.

W ramach studiów uzyskałam także dyplom nauczyciela NPR (Naturalnego Planowania Rodziny) wg metody Rötzer. Wiedza ta pozwoliła mi na poznanie mojego organizmu, jego funkcjonowania. Dzięki tej metodzie nauczyłam się ze spokojem reagować na zmiany zachodzące w moim ciele w czasie cyklu, a w życiu małżeńskim na budowaniu więzi i bliskości zgodnie z nauką Kościoła i nauczaniem Chrystusa.

Jestem przekonana, że dzięki tej wiedzy czułam się lepiej przygotowana do podjęcia roli żony, a potem matki. Pan Bóg pewnie też tak stwierdził, bo w niedługim czasie poznałam mojego męża i po roku wyszłam za niego za mąż. Moment ślubu nie był dla mnie czasem stresu, ale niesamowitego szczęścia i radosnego oczekiwania, by zacząć wspólną wędrówkę ku świętości.

Będąc świadoma mojej natury, poznając własną psychikę, biologię, a przede wszystkim godność ludzką jaką dał nam Bóg, lepiej rozumiem własne reakcje, reakcje moich bliskich. („Jak wiem i rozumiem dlaczego coś się dzieje, to łatwiej mi to przyjąć”).

Jestem pewna, że zrozumienie zamysłu Bożego wobec naszych potrzeb i różnic wynikających z odmiennych ról jakie dla mężczyzny i kobiety przygotował Stwórca pomaga mi w codziennym życiu, w codziennym unikaniu niepotrzebnych błędów w relacjach międzyludzkich.

Życzę Państwu, owocnego kursu, abyście odkrywając i akceptując siebie umieli jeszcze lepiej otworzyć się na innych i pomagać zrozumieć świat tym, którzy dopiero go poznają (myślę tu o młodzieży) oraz tym, którzy być może zagubili się we współczesnej rzeczywistości. □

Maryja na Syberii

ks. dr Alexandre Pietrzyk, SAC

Na temat Ro. ji i Fatimy na pisano już tomy i pracowań. Interpretacja zatroskania Maryi o „błędy komunizmu” została jednak przesadnie wykorzystana do celów propagandowych przez różne środowiska na całym świecie. Jednak Watykan potępił faszystów, nigdy z podobną surowością nie potępił komunizmu. Faktem jest też, że nam – diakonom, oddającym do druku obrazki prymitywne w 1975 r. w Polsce zakazano używania obrazka z MB Fatimską. Długo później Świętego Piotra w osobie Kardynała Włajyły, po zamachu na jego życie – 13 maja 1981 r., świadomie na prawiał błędy Kurii Rzymskiej.

Kościół w Polsce prawdę o przestaniu z Fatimy podjął na szeroką skalę w 1946 i 2017 r. Idzie tu o dwa akty zawierzenia Niepokalanemu Sercu Maryi Polskiej, w Częstochowie i w Zakopanem (...). Do Rosji natomiast fatimskie przestanie przemycano. Byli tam też i kaptani, którzy za Fatimę, zostali skierowani do więzienia, (np. ks. Świdnicki). Przywożono Jej figurkę i na Plac Czerwony (ks. Boniewicz, Kuraciński i inni). W Moskwie doszło też do przeszukań pomieszczeń seminaryjnych, tropiąc śladów Maryi Fatimskiej – ale bez skutku (...).

Aż przyszli do Rosji kaptani i biskupi, którzy kochali Maryję: do nich należy ks. abp Tadeusz Kondrusiewicz i ks. bp Jerzy Mazur. Przemienienie kościoła na Małej Cruzińskiej w Moskwie w katedrę Niepokalanego Poczęcia i jej konsekracja, 12 grudnia 1999 r., data także kaplicę poświęconą MB Fatimskiej. Nowym apogeum tej duchowości, była konsekracja katedry w Irkucku: 8 września 2000 r., dedykowanej Niepokalanemu Sercu MB Fatimskiej. Tu to właśnie rzeźba prof. Kućmy, przypomniła Maryję z Fatimy – z dębowego bloku ukazała się Matka, przestrzegająca świat przed ludzkimi zanedbaniami, brakiem wdzięczności względem Eucharystii i przed błędami ideologii, jaka później zapanowała na wschodzie Europy!

Peregrynacja po diecezjach na wschodzie figurki MB Fatimskiej miała szczególny charakter. Ponieważ ta Irkucka diecezja ma ponad

10 mln km kwadratowych, i trzeba było wozić Matkę Bożą samolotem, kupując Jej szczególny bilet. Nie można było ryzykować i chować Ją w bagażu, gdyż nikt nie ręczył, czy przy załadunku i wyładunku Figura nie ulegnie zniszczeniu. W krzewieniu kultu Fatimskiej Pani pomagało wielu: ks. Kondor, werbista z Fatimy, ks. Drozdek pallottyn z Zakopanego. Szczególnie dużą pomoc okazała organizacja Luci sull Est.

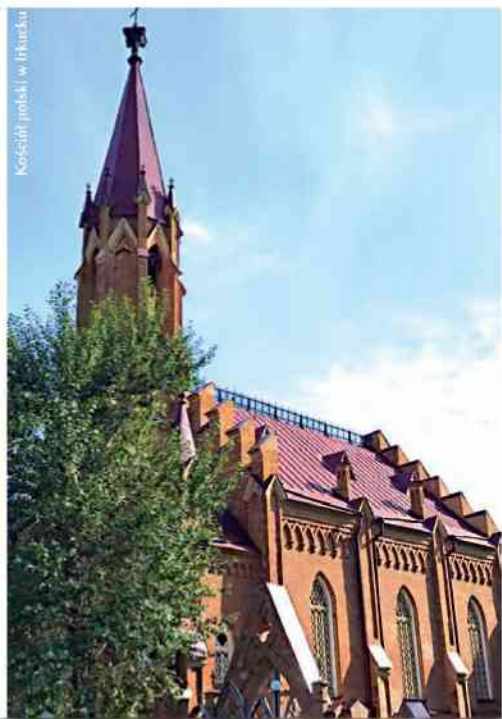
Biskup Mazur woził statwę po całej Administraturze, począwszy od 13 maja do 13 października 2001 r. Wszędzie organizowane były szczególne maryjne nabożeństwa. W przestrzeniach Syberii, Figura stanęła na Kolymie, czego dowodem jest umieszczenie jej przed pomnikiem w Magadan, poświęconym ofiarom zsyłek syberyjskich. Podobnie działo się w całej Rosji. Wszyscy nawoływali do pamiętania napomnień Maryi o „nawrócenia”, podobnie, jak to brzmi w Ewangelii: „nawracajcie się i czyńcie pokutę” (Mk 1,15).

Dla nas, Polaków – w sercu wielu rodaków – przestanie Maryi miało w tym zakątku świata charakterystyczny i szczególnie oddźwięk. Jaka jest tu nasza historia? Skąd się wzięli Polacy, katolicy na Syberii?

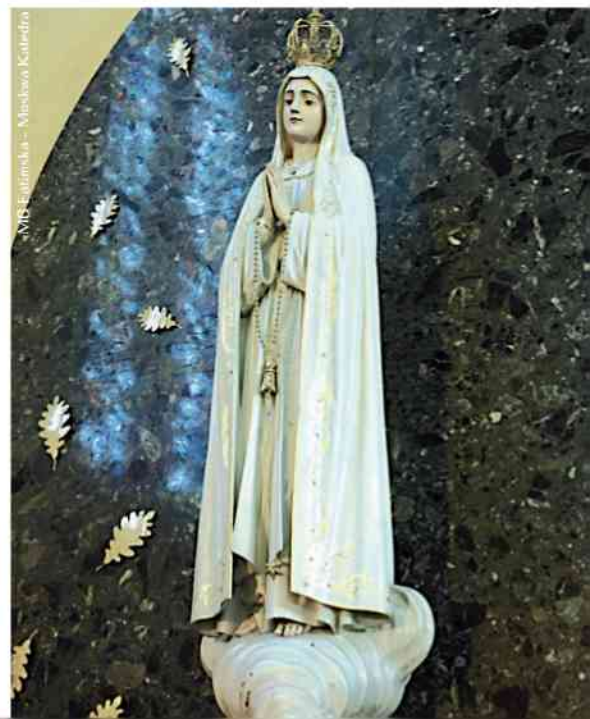
Początki obecności tu Polaków sięgają drugiej połowy XVII w. Głównie byli to jeńcy wojenni – i tak było do 1917 r. Syberia była głównym miejscem zstań Polaków walczących o niepod-

Magadan – pomnik poświęcony ofiarom zsyłek syberyjskich

Kościół jolski w Irkucku

MB Fatimská – Miodowa Katedra

Podziękowanie za wygnanie MB Fatimskiej

Tumko - miejsce zstąpienia polskich kapłanów

ległość Ojczyzny w powstaniach: Listopadowym (30 tys.), Styczniowym (50 tys.) itd. Amnestia w 1883 r. pozwoliła powrócić większości z nich do Kraju. Rewolucja lutowa z 1907 r. przyczyniła się do tego, że i pozostata cześć z nich, powróciła do Polski, a inni, jak ich poprzednicy z XIX w. założyli tu rodziny. Wg spisu ludności z 1897 r., na Syberii żyło 29.179 Polaków. W latach rewolucji 1905-07 zestano jeszcze ok. 2000 Polaków, a w czasie reformy Stolpina, sami wieśniacy przybywali z ziem zaboru rosyjskiego, na syberyjskie osiedlenie (1906-12). Liczba wygnańców wzrosła znów w czasie pierwszej wojny światowej. Natomiast rewolucja w 1917 r. oswobodziła wszystkich zestanych. W latach 1927-36 zaczął się proces repatriacji polskich rodzin z Zachodniej Ukrainy, Białorusi i Litwy. Jednak w 1937 r. wielu Polaków zostało rozstrzelanych lub wystanych do obozów (tagrów). W czasie drugiej wojny światowej, w latach 1940-41, deportacja Polaków osiągnęła liczbę ponad 1 mln 200 tys. ludzi. Na Syberię i Daleki Wschód zestano ponad 110 tys. Polaków! W 1943 r., tylko znikoma cześć z nich wyszła z wojskami gen. Andersa do Iranu. Inna grupa wyjechała w 1946 r. do Polski. Jednak po zajęciu przez Armię Czerwoną Polski, ponad 10 tys. oficerów i żołnierzy Armii Krajowej zostało deportowanych do Rosji Sowieckiej. Cały proces deportacji Polaków do Rosji, a później na powrót do Polski, zakończył się dopiero w 1957 r. Spis ludności z 1989 r. podaje, że na Syberii i Dalekim Wschodzie żyło ok. 30 tys. Polaków, którzy mieli w paszportach wpisana polską narodowość.

To właśnie do nich, ale i do tych, którym zapisano rosyjskie obywatelstwo, z różnych przyczyn, przyjechało polskie duchowieństwo. Praktycznie rzecz biorąc na Syberii 90 procent katolików, to Polacy. Informacje podawane przez różne źródła są bardzo zróżnicowane. Np., że na Syberii mieszka ok. 800 tys. Polaków itd. Nie będziemy odnosić się do tych różnych danych statystycznych! Historia kościoła na Syberii też nie jest w pełni zbadana i opracowana. W Irkucku działali Jezuici (1812-20), czy Bernardiniani (1820-55). W latach 1905-07 Polaków było tu ok. 30 tys., a w Dekanacie Irkuckim pracowali też inni kapłani. Potem pobudowano kościoły w 1825 r. (drewniany), a w 1894 (cegłany), dzięki staraniom marianina - zesańca, ks. Szvernickiego. Od 26 do 31 maja 1909 r. wizytował te miejsce biskup mohylewskiej metropolii, Jan Ciepłak. W 1923 r. kościół został odebrany Polakom i zamieniony powoli na salę koncertową - taki stan trwa do dziś.

Z pieriestrojką Gorbaczowa (1989) zaczęto się w Irkucku nowe życie! Od 1991 - (po 50 latach przerwy, 1820-1937, działa tu organizacja kościelna!). Jan Paweł II 13 kwietnia 1991 ustanowił dwie administratury, jedną w Moskwie - z bp Kondrusiewiczem, a drugą - z Józefem Werthem SJ., w Nowosybirsku (wydzieloną z archidiecezji mohylewskiej i diecezji wladystockiej). W 1999 r. nastąpił podział Syberii na dwie jednostki administracyjne, z siedzibami w Nowosybirsku i w Irkucku - z ks. bp Mazurem SVD. 11 lutego 2002 r., Jan Paweł II, podniósł administratury te do rangi diecezji. W przypadku wschodniej Syberii, nadał jej nazwę: diecezja św. Józefa w Irkucku. Od 2003, ordynariuszem jej jest ks. bp Cyryl Klimowicz.

4 Września 1991 w Irkucku została oficjalnie erygowana parafia, proboszczem której został salwatorianin ks. Pawłus Ignacy. Potem dzieje potoczyły się już wobec oblicza MB Fatimskiej. Bp Mazur

erygował parafię Niepokalanego Serca Maryji. Od tej chwili, kto wchodzi do katedry, widzi Jej wizerunek - wielką rzeźbę pośród rozłożystego dębu, który ma przypominać wydarzenie z Fatimy, ale również te z Rosji, Jej zawierzenie - z 2000 r. (...). Dokonało się to dokładnie 8 września 2000 r., jednak media nie odnotowały tego. Podobnie prawie przemilczały oddanie się Jej Rosji - przez Episkopat katolicki Kraju, w dniu 9 września 2000 r. w Irkucku, przez ks. abpa Kondrusiewicza. Tych przemilczeń było wiele, nawet obecność MB Fatimskiej na Majdanie w Kijowie została zupełnie niezauważona przez media. Czy zawierzenie Ukrainy Pani Fatimskiej w 2017 r., Jej zawierzony proces dorastania duchowego, nie jest spektakularny, on dojrzewa w sercach ludzi i w czasie. Maryja jest ze wszystkimi razem i cierpi z dziećmi swoimi, i raduje się też z nimi (...).

Postawienie wszystkiego na Maryję, to wiara, że zwycięstwo może przyjść, do serc wygnańców, przesiedleńców, dziś katolików żyjących nad Bajkałem, iż Maryja zwycięży, i Jej serce zatriumfuje. Maryja widzi trud odradzania się Kościoła w sercach wierzących, widzi ich zmagania z problemami zmiany mentalności. Po 70 latach komunizmu, spychania godności ludzkiej do przedmiotowości, dzięki obecności Kościoła katolickiego, godność każdego człowieka jest szanowana, a nadzieja ukazywana. Mało zachowywana jest wdzięczna pamięć o męczennikach wiary, mało przeżywane z pasją odrodzenie, poprzez odbudowę lub budowę nowych świątyń (...).

Słowa zawierzenia z 2000 r. są tymi samymi i w 2017. Ośmieleni słowami z Krzyża (J 19-26-27), w których Chrystus zawierzył Maryji Jana, a Janowi oddał Maryję za swą Matkę. Biskup Klimowicz wołał: „Pod Twoją obronę uciekamy się Święta Boża Rodzicielko”. Przekonany, że Maryja wzięta pod swoją opiekę, ludy i narody żyjące na Syberii i Ona wypraszała im Ducha św. w chwilach cierpień, zniewag i upokorzeń za wiarę!

Od tamtej, historycznej chwili, do Jej Niepokalanego Serca należą dzieci i młodzież, rodziny i starsi; ludzie zdrowi i z natogami, szczególnie grzesznicy. Jej modlitwa wyprasza miłość miłosiernego Ojca. Ona jest Matką trudnego pojednania wyznawców Chrystusa na tej wschodniej ziemi, tej jedności, o którą modlił się Chrystus w wieczniku (por., J 17,20) (...).

Czy jest to koniec radzieckiego życia? Czy potrzeby ludzi zostały zaspokojone? Nie do nas należy ocena ekonomicznego, czy politycznego, a choćby i społecznego przeobrażenia Kraju Rad w Federację Rosyjską! Od strony duchowej widać przebudzenie, ale w księgarniach jest więcej ezoterycznych pomocy, gier komputerowych, niż Biblii (...).

Jest jednak za co Matce Bożej dziękować, jest i za co przeproszać, zwłaszcza że jesteśmy często mało wdzięczni za Jej opiekę. Celem pozostają: nie Akty zawierzenia, nie manifestacje, ale wcielanie w życie „ABC” objawień fatimskich. Nie granie tajemnicami fatimskimi, nie niedopełnienia zawierzenia świata przez Watykan, czy nawrócenia Rosji. Taka postawa jest ubliżająca duchowi objawień maryjnych! Maryja na Syberii niczego więcej nie chce, jak tylko wypetnienia woli Chrystusa, a nią jest krzewienie Królestwa Bożego, poprzez nasze nieustanne nawracanie się, porzucenie grzechów i powrót do domu Ojca (...). □

PRZEWOZY ZAGRANICZNE

Polska-Niemcy-Belgia-Francja

Damian

+33 652 821 547

Kazimierz

+48 500 640 988

Wyjazdy co tydzień (z Jasła)

Odbieramy i dostarczamy paczki na terenie woj. Podkarpackiego, Małopolskiego, Śląskiego, Opolskiego i Dolnośląskiego

DÉMÉNAGEMENT - TRANSPORT - AUTOLAWETA PRZEPROWADZKI, - WYWÓZ GRUZU

Tel. 06 30 40 49 49

Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem,
alkohol kieruje Twoim życiem

Przejdź na spotkanie Anonimowych Alkoholiców

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem – alkohol.

**Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek
w godzinach od 19³⁰ do 21³⁰**

przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, 75016 Paris – metro Exalmans)

Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholiców

Grupy rodzinne Al-Anon

Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

Al-Anon jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.

Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godzinie 20
(w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu – metro: Concorde)

Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni wtorek każdego miesiąca o **godz. 20**

Anonimowość jest podstawową zasadą Al-Anon. Czekam na Ciebie!

T. 06 67 30 89 95; 06 28 74 23 63

DENTYSTKA POLSKA DLA DZIECI I DOROSŁYCH

Dr Mariola Tuliszkiewicz

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66

45, rue du Caire – 75002 Paris

Akceptuję CMU AME

**- NAPRAWĄ KOMPUTERÓW, INSTALOWANIE
PROGRAMÓW, WYMIANA PODZESPOŁÓW.**

T. 06 98 42 59 75

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej.

Edyta - T. 06 22 72 26 68;

e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien- dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.

Tel. 06 98 58 86 36

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:

problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

Centrum Stomatologiczne Dentylis Boulogne

DENTYLIS
www.dentylis.fr

76 av. Edouard Vaillant

92100 Boulogne Billancourt

Linia metra nr 9,

stacja: Marcel Sembat

(wyjście: rue Rieux)

Akceptujemy CMU. AME.

Stawki wg cennika Sécurité Sociale,

Stosujemy zasadę Tiers payant

(karta vitale).

Współpracujemy z większością mutuelles.

Konsultacje: od Pn - do Pt, 9.00 - 19.30

01.41.13.45.05

boulogne@dentylis.fr

Mówimy po polsku

Masz problem z piciem?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mityngów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00:

3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30:

18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30:

20, rue Legendre (2 piętro), 75017 Paris, M° Villiers/;

sprzedam!

B. tanio oddam w dobre ręce Forda Escorta (1995) – w b. dobrym stanie, 130 tys. km. T. 06 12 82 02 09

13231920

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku
Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

1209458

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)
do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Kongres Młodzieży Polonijnej WIARĄ POWOŁANI

Warszawa

28.07 - 5.08.2018 r.

www.kongresmp.pl

facebook.com/KongresMlodziezyPolonijnej

– TŁUMACZENIA –

Stanisław Bocianowski – dr Prawa
– Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż
Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

1189

MASZ PROBLEM Z HAZARDEM?

Może anonimowi hazardziści pomogą?
Každy miting AH otwarty.

W každy poniedziałek o godz. 19

Salka przy kościele Św. Genowefy w Paryżu
(18, rue Claude Lorrain, metro Exelmans)

Anonimowi Alkoholicy
niedziela, godz. 17:00

spotkania otwarte dla
wszystkich zainteresowanych

GRUPA POLSKOJĘZYCZNA
„NIEDZIELNA”

3 Rue Rampal
75019 Paris

M 11 2 Belleville

tel. kontaktowe:
0 625 973 095
0 618 916 541

AL-ANON
ALATEEN

Grupy rodzinne Al-Anon

Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

AL-ANON – GRUPA „ŚWIATEŁKO”

jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie
alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby.

Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie, jak i osobie mającej problem z alkoholem. Jeśli masz kochaną osobę, której picie powoduje poważne problemy, będziesz serdecznie witany na naszych spotkaniach. Nie mamy powiązań z żadnym wyznaniem wiary, nie mamy żadnych zobowiązań prawnych, składek ani wpisowego. Dziełimy się wzajemnie naszym doświadczeniem, siłą i nadzieją. Twój postęp może się dokonać według twójego własnego sposobu i tobie właściwego tempa. My tylko zachęcamy, abyś wziął udział w naszej wspólnej sprawie.

Spotkania odbywają się **W KAŻDY CZWARTEK o godz. 20⁰⁰**
w salce obok kościoła polskiego św. Genowefy 18 rue Claude Lorrain, 75016
Paris (M^o Exelmans) **ANONIMOWOŚĆ JEST PODSTAWOWĄ ZASADĄ AL-ANON**

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 44 (2704): 17.12.2017

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France)

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31, 01 42 96 23 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonament): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 6.12.2017

Inf. o prenumeracie na str. 3

Association Pomost-Passerelle

AIDE AUX POLONAIS VIVANT DANS L'IMMIGRATION

Biuro Socjalne

Stowarzyszenia Pomost-Passerelle prowadzi Biuro socjalne, znajdujące się w pomieszczeniach Parafii Wniebowzięcia NMP w Paryżu, przy Polskiej Misji Katolickiej - 263 bis, rue Saint Honoré.

Biuro czynne jest w czwartki, w godzinach od 9.00 do 13.00.

Jego celem jest pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej, rodzinnej i bytowej oraz reintegracja społeczna zgłaszających się osób. Udzielana pomoc skierowana jest do osób, które znalazły się w ciężkiej sytuacji życiowej na emigracji, głównie bezdomnych oraz uzależnionych. □

TRWAM PROGRAM

18 - 24 grudnia 2017

PONIEDZIAŁEK 18 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Seniorzy z energią 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Film 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

WTOREK 19 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Papież Polak do Rodaków 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Seniorzy z energią 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 14⁰⁰ Film 14⁵⁰ Dokument 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą 16³⁰ Kalejdoskop Młodych 16⁵⁰ Express Studencki 17⁰⁰ Dokument 17¹⁰ Rozrywka 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

ŚRODA 20 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop Młodych 9²⁰ Express Studencki 9²⁵ Sanktuaria polskie 9⁴⁵ Św. na każdy dzień 9⁵⁰ Seniorzy z energią 10⁰⁰ Audjencja Generalna

11⁰⁰ Dokument 11²⁵ Felieton 11⁴⁰ Rozrywka 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 14²⁵ Film 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Rozrywka 16⁵⁰ Film 17⁰⁰ Reportaż 17⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

CZWARTEK 21 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁰ Dokument 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Seniorzy z energią 11⁴⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dokument 14⁰⁰ Film 15³⁰ Dokument 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Przegląd Źródła 16⁴⁰ Dokument 16⁵⁵ Przegląd Niedzieli 17⁰⁰ Reportaż 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

PIĄTEK 22 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Rozrywka 9³⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Seniorzy z energią 11⁵⁰ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 12⁵⁵ Św. na każdy dzień 13⁰⁰ Film 14³⁵ Dokument 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ 7 sakrament 16³⁵ Dokument 17⁰⁰

Dokument 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

SOBOTA 23 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Uniwersytet Biblijny 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Dla dzieci 13²⁰ 7 sakrament 13⁴⁵ Felieton 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Film 14⁴⁰ Dokument 15³⁰ Wierzę w Boga 15⁴⁵ Głos z Brukseli 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Dokument 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Katecheza 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

NIEDZIELA 24 GRUDNIA - WIGILIA

8²⁵ Św. na każdy dzień 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Felieton 9¹⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Katecheza 9³⁰ Msza Św. 10³⁵ Przegląd Niedzieli 10⁴⁰ Dokument 11²⁵ Św. na każdy dzień 11³⁰ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Papież Polak do Rodaków 14¹⁰ Film 15⁰⁰ Dokument 15⁵⁵ Dokument 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Życzenia 18²⁰ Program kulturalny 19⁰⁵ Koncert 19²⁵ Życzenia 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Życzenia 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Św. na każdy dzień 21³⁰ Msza Św. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

POLVOD

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

18 – 24 grudnia 2017

PONIEDZIAŁEK 18 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felieton 11¹⁰ Kulturalni PL – magazyn 12⁰⁵ Racja stanu 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Dziewczyny ze Lwowa – serial 14²⁰ Oczy w oczy 14⁵⁰ Kresowym szlakiem – reportaż 15²⁵ Turystyczna Jazda 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Komisariat – serial 16²⁵ Ukryte skarby – reportaż 16⁵⁵ Supętkowe ABC – magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Niedziela z... 18⁴⁰ Pod Tatrami 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁴⁵ O mnie się nie martw – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Malowanie i śpiewanie – dokument 0¹⁵ Ukryte skarby – reportaż 0⁴⁵ Komisariat – serial 1¹⁵ Supętkowe ABC – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 19 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felieton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ 1920 Wojna i miłość – serial 14¹⁵ Malowanie i śpiewanie – dokument 15²⁵ Pozdrowienia z Uzdrowiska – magazyn 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Komisariat – serial 16²⁵ Sonda z 16⁵⁵ Dla dzieci 17⁰⁵ Przyjaciele lasu – reportaż 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Magazyn o książkach 18²⁵ Naszaarmia.pl – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ ZUS bez granic – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Kresowym szlakiem – reportaż 23⁴⁰ Ktokolwiek widział ktokolwiek wie – magazyn 0¹⁵ Sonda z 0⁴⁵ Komisariat – serial 1¹⁵ Dla dzieci 1³⁰ Przyjaciele lasu – reportaż 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 20 GRUDNIA

7⁰⁰ Program ekumeniczny 7²⁵ Program muzyczny 7⁵⁰ Przepis dnia – magazyn 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia

– felieton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ O mnie się nie martw – serial 14¹⁵ Jak Oskar komunę obalał – dokument 15²⁵ Wawel w nowej Polsce – dokument 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Komisariat – serial 16²⁵ Astronarium – magazyn 16⁵⁵ Program muzyczny 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Studio Raban 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Głęboka woda – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Solidaruchy z Rakowieckiej – dokument 0¹⁵ Studio Wschód 0⁴⁵ Komisariat – serial 1¹⁵ Program muzyczny 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 21 GRUDNIA

7³⁰ Las Story – reportaż 7⁵⁰ Przepis dnia – magazyn 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Głęboka woda – serial 15¹⁰ Pod Tatrami 15²⁵ Wilnoteka – magazyn 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Komisariat – serial 16²⁵ Jak to działa – magazyn 16⁵⁵ Las Story – reportaż 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Było nie minęło 18²⁵ Racja stanu 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Komisarz Alex – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23⁰⁵ Magazyn śledczy Anity Gargas 23⁴⁰ Warto rozmawiać 0⁴⁵ Komisariat – serial 1¹⁵ Las Story – reportaż 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 22 GRUDNIA

7¹⁰ ZUS bez granic – magazyn 7³⁰ Domisie 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felieton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na sygnale – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Komisarz Alex – serial 15¹⁵

Warto rozmawiać 16²⁰ Wiadomości 16³⁰ Solny skarb UNESCO – reportaż 16⁴⁵ Baw się słowami – magazyn 16⁵⁵ Domisie 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Vistuliada 18²⁵ Kronika regionu – Zaolzie 18⁵⁵ Na sygnale – serial 19²⁵ Wolny Ekran – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁵ Bal u Pana Boga – koncert 0¹⁰ Program rozrywkowy 0⁵⁰ Magazyn 1¹⁵ Domisie 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 23 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia 24 11¹⁵ Rozmowa Polonii 11³⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁰ Ojciec Mateusz – serial 13¹⁵ Na dobre i na złe – serial 14¹⁰ Program rozrywkowy 15⁰⁰ Okrasa łamie przepisy – magazyn 15³⁰ W naszym domu mówimy po polsku – magazyn 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ 56 Muzyczny Festiwal w Łańcucie 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ 1920 Wojna i miłość – serial 21⁴⁰ Rozmowy kontrolowane – komedia 23²⁰ Niezapomniane koncerty – Opole 2016 na bis 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 24 GRUDNIA – WIGILIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 9¹⁵ Księga obyczaju – Wigilia 9⁴⁰ Ziarno – magazyn 10¹⁵ Teleranek 10⁴⁵ Kolęda wigilijna – film 11⁵⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 13⁰⁰ Oczy w oczy 13⁴⁵ Dom – serial 15⁴⁵ Rozmowy kontrolowane – komedia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Program rozrywkowy 19⁰⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Orędzie Abp Stanisława Gądeckiego 20⁰⁵ Sport 20¹⁵ Pogoda 20²⁰ Dziewczyny ze Lwowa – serial 21¹⁰ Księga obyczaju – magazyn 21²⁵ Msza Święta 23³⁰ Kolędy z Prezydentem 0³⁵ Oczy w oczy 1¹⁰ Księga obyczaju – Wigilia 1³⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Maluje mroźne pejzaże na drzewach Zima...
kalendarzowa od 22 grudnia